

ARCHEOLOGIENOTA GENK – BUSWEG

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN &
K. BOUCKAERT

JULI 2021

Titel

Archeologienota zonder ingreep in de bodem. Genk – Busweg

Auteur(s)

Jan Claesen, Ben Van Genechten & Kevin Bouckaert

Projectnummer

2021F327

Plaats en datum

Kortenaken, juli 2021

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2021F327

ISSN 2034-5615

© 2021 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	<i>Algemeen</i>	<i>4</i>
1.2	<i>Beschrijving onderzoekopdracht</i>	<i>4</i>
1.3	<i>Doelstellingen</i>	<i>7</i>
1.4	<i>Randvoorwaarden.....</i>	<i>7</i>
1.5	<i>Onderzoeksvragen</i>	<i>7</i>
2	Huidige & toekomstige situatie	8
2.1	<i>Huidige situatie</i>	<i>8</i>
2.2	<i>Toekomstige situatie</i>	<i>10</i>
3	Bureauonderzoek	12
3.1	<i>Landschappelijke & bodemkundige situering</i>	<i>12</i>
3.2	<i>Archeologische en erfgoedkundige data.....</i>	<i>21</i>
3.3	<i>Historiek en cartografische bronnen</i>	<i>27</i>
3.4	<i>Archeologische verwachting</i>	<i>36</i>
4	Resultaten bureauonderzoek	37
4.1	<i>Algemeen</i>	<i>37</i>
4.2	<i>Beantwoording onderzoeksvragen</i>	<i>37</i>
4.3	<i>Samenvatting / assessment bureauonderzoek</i>	<i>38</i>
4.4	<i>Programma van maatregelen</i>	<i>41</i>
5	Bibliografie	42
6	Figurenlijst.....	44
7	Plannenlijst.....	45

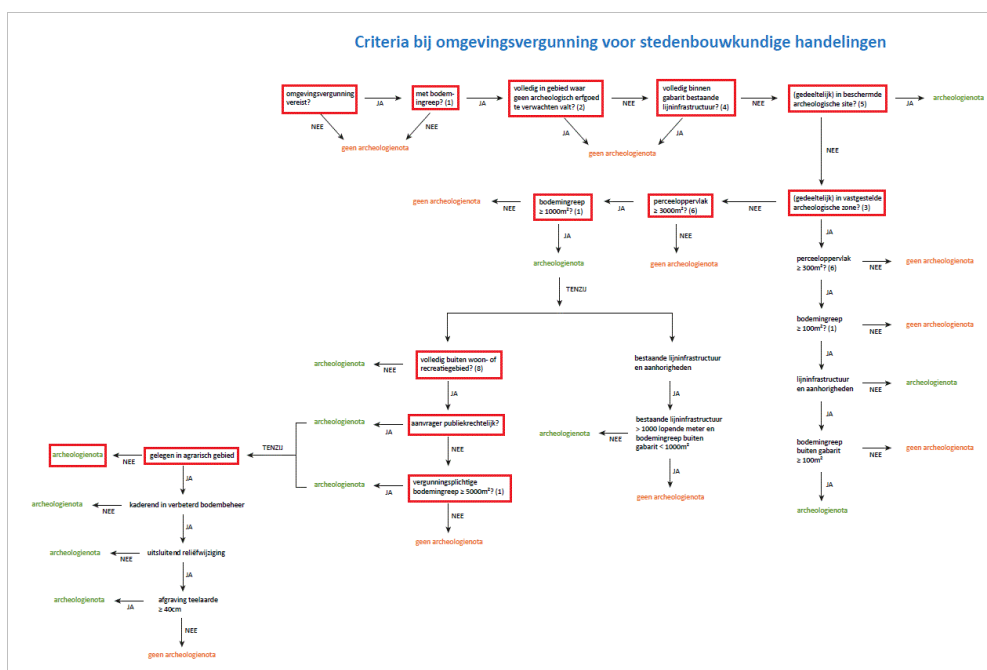
1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een omgevingsvergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen

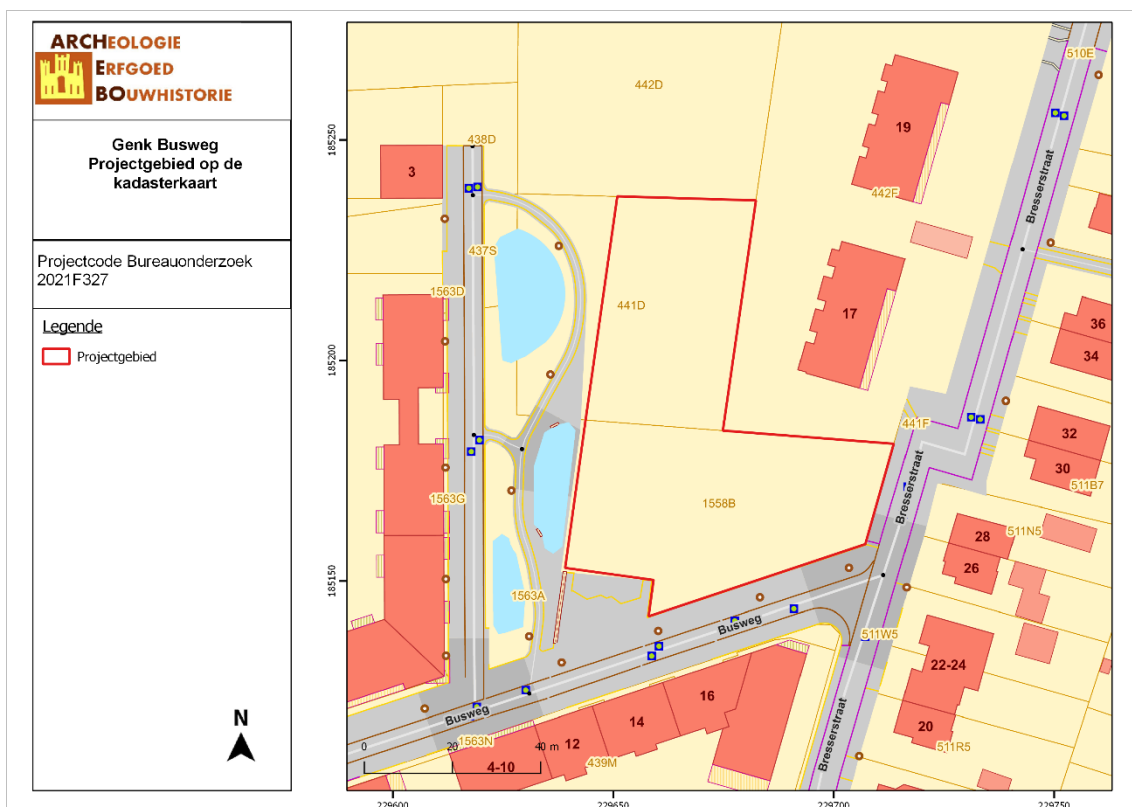
1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan de Busweg en Bresserstraat in Genk (Limburg). Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever de bouw inplannen van twee meergezinswoningen met wandelpaden en groeninrichting. De woonblokken hebben respectievelijk een oppervlakte van ca. 202,5m² en 444m². Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ca. 3940m².

Aangezien de aanvraag voor een omgevingsvergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd in juli 2021 onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de reeds uitgevoerde werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

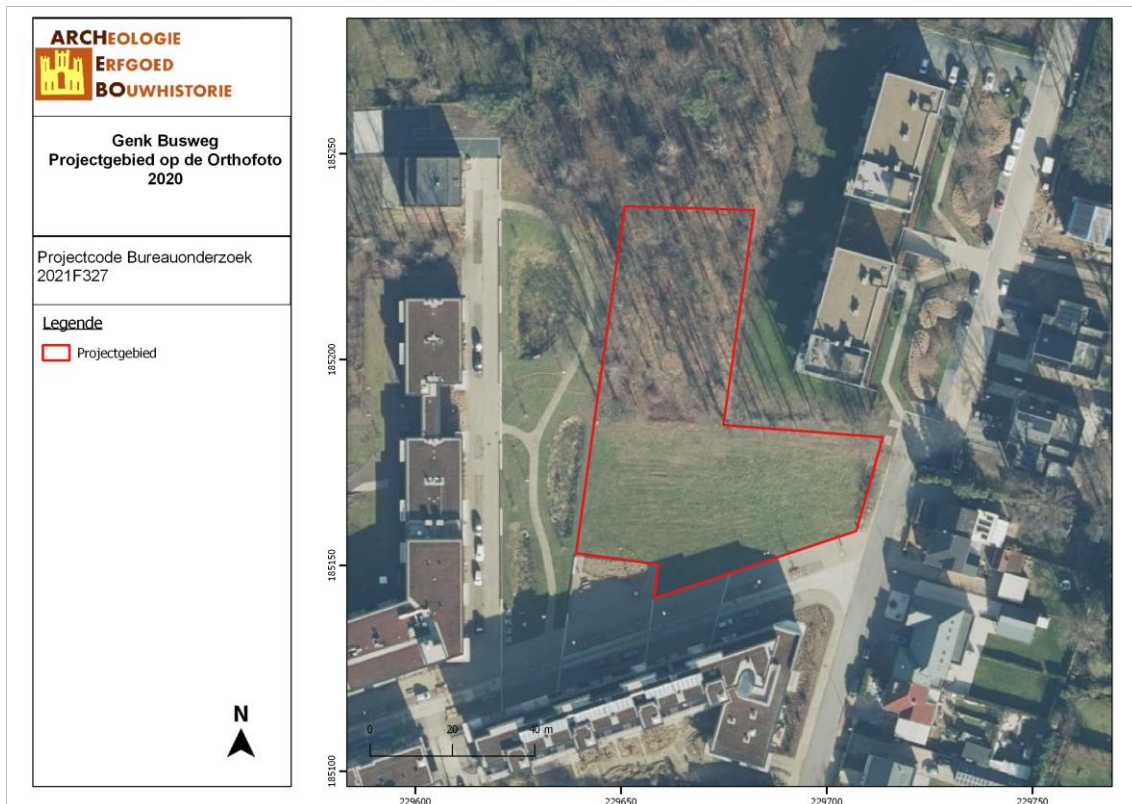
Administratieve fiche			
Naam site:	Genk – Busweg		
Onderzoek:	Archeologienota zonder ingreep in de bodem		
Ligging:	Limburg, Genk, Busweg en Bresserstraat		
Kadaster:	Genk, afdeling 1, sectie I, perceelnummer 439H en 441D (deel)		
Coördinaten:	A	X	229589.558981
		Y	185139.569405
	B	X	229763.154880
		Y	185239.59265
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba		
	Merelnest 5		
	3470 Kortenaken		
	2019L235		
Projectcode bureauonderzoek:	2019L235		
Projectleiding:	Jan Claesen		
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014		
Bewaarplaats archief:	Bij de opdrachtgever		
Grootte projectgebied:	Ca. 3940 m ²		
Uitvoeringsperiode:	Juli 2021		
Reden van de ingreep	Bouwrijp maken terrein, bouw van twee meergezinswoningen, wandelpaden en groenaanleg.		
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.		
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring, woonuitbreidingsgebied, stedenbouwkundige handelingen		

De onderstaande GRB-kadasterkaart en Orthofoto tonen het projectgebied op de meest recente stadskarten en luchtfoto's.

GEBU/20/01/14/1 - Digitale aanmaak

Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2021)

GEBU/20/01/14/2 - Digitale aanmaak

Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2021)

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

1.4 RANDVOORWAARDEN

Het betreft een uitgesteld onderzoek aangezien de vergunning op het moment van schrijven nog niet werd verleend en de initiatiefnemer om economische redenen nog geen voorafgaandelijke kosten wil maken.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

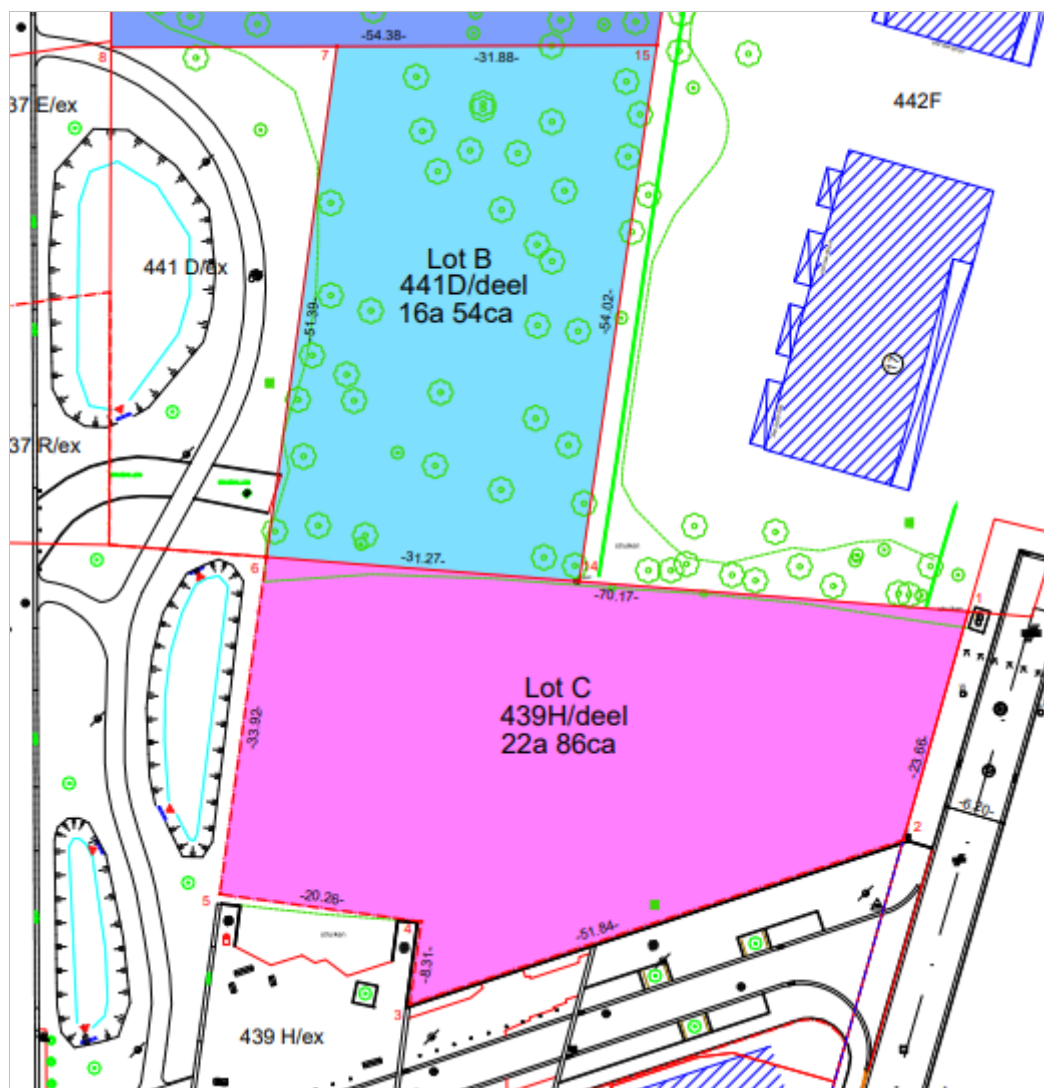
Tijdens het bureauonderzoek dienen op zijn minst onderstaande vragen beantwoord te worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*
2. *Welke info is er nog te vinden over voormalige constructies op het terrein?*
3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van historisch kaart- en bronnenmateriaal?*
4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

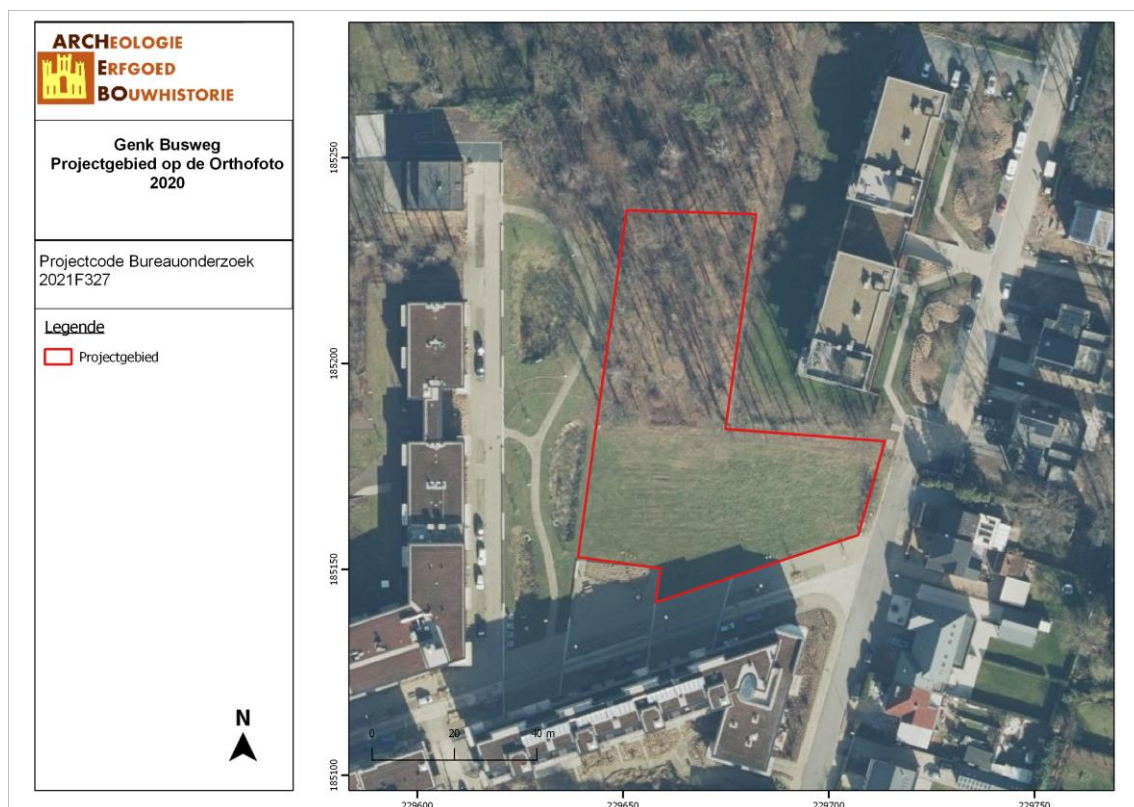
2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied ligt aan de Busweg en Bresserstraat in Genk (Limburg). Het terrein heeft een L-vorm en is in het zuiden (ca. 2286m²) ingenomen als weiland en in het noorden (ca. 1654m²) als bos. Er is geen bewoning aanwezig binnen de grenzen van het plangebied. Volgens het gewestplan ligt het projectgebied binnen 'Woongebieden' en 'Woonuitbreidingsgebieden'. De totale oppervlakte waarop de archeologienota betrekking heeft bedraagt ca. 3640m².

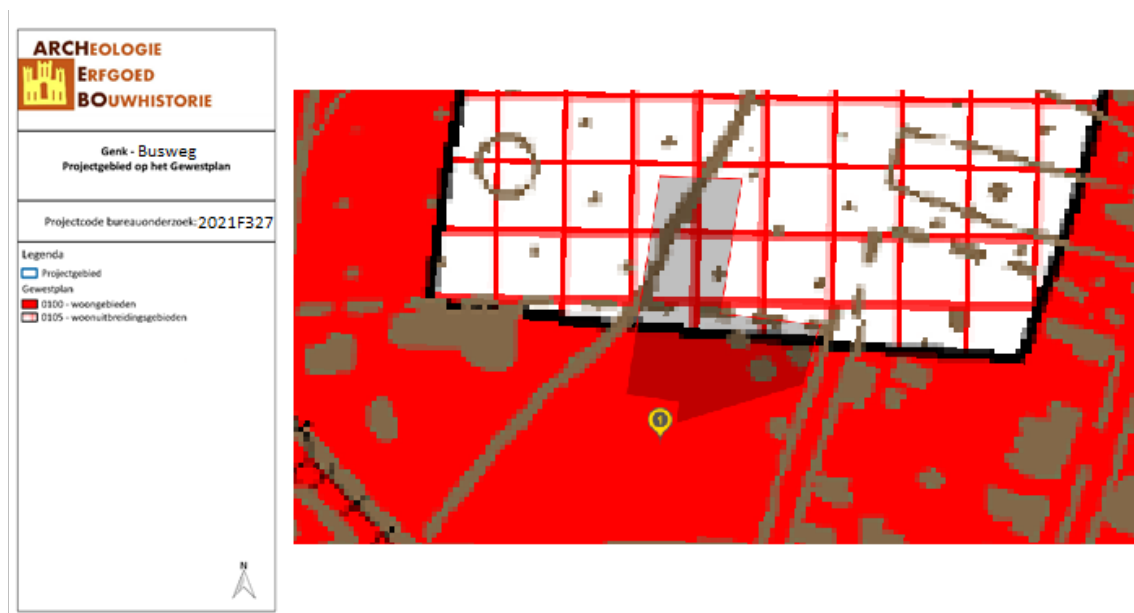

Figuur 4: Bestaande toestand en indeling in de twee loten (bron: initiatiefnemer)

GEBU/20/01/14/3 - Digitale aanmaak

Figuur 5: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2021)

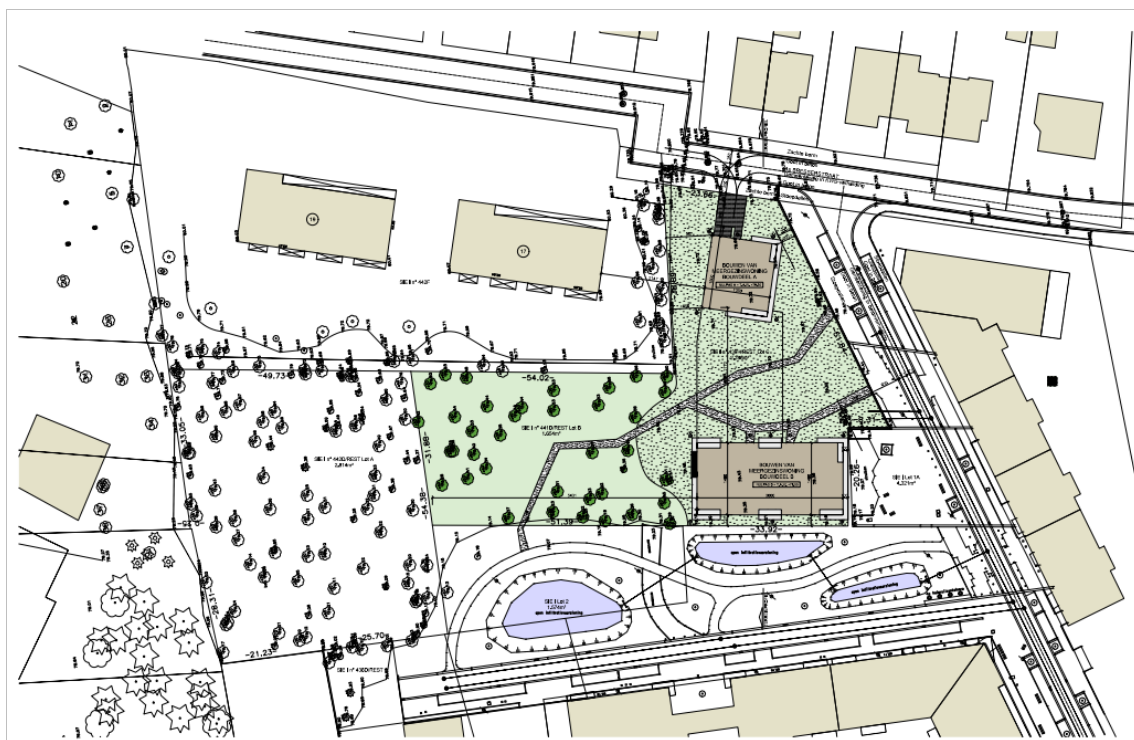
GEBU/20/01/14/4 - Digitale aanmaak

Figuur 6: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2021)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

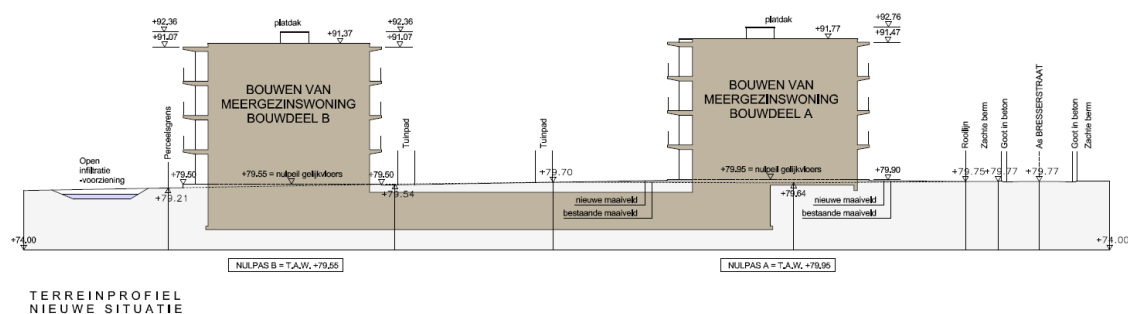
De geplande werken omvatten de bouw van twee meergezinswoningen in het zuidelijke deel van het terrein (ca. 2286m²). Bouwdeel A omvat 8 wooneenheden, heeft een footprint van ca. 202,5m² en situeert zich in het zuidoosten. Bouwdeel B ligt aan de zuidwestelijke hoek, omvat 20 wooneenheden en heeft een oppervlakte van ca. 444m². De bouwblokken worden onderkelderd. Tussen de bouwblokken zullen wandelpaden voorzien worden met groenaanleg en nutsvoorzieningen. In deze zuidelijke zone zullen de geplande werken ingrijpen in de bodem en eventueel archeologisch erfgoed verstoren. Het noordelijke deel, ca. 1654m², blijft grotendeels behouden met toevoeging van één wandelpad. De geplande werken zijn dus hier zeer beperkt.

Voor de leesbaarheid van de plannen, worden deze nog eens als bijlage toegevoegd.

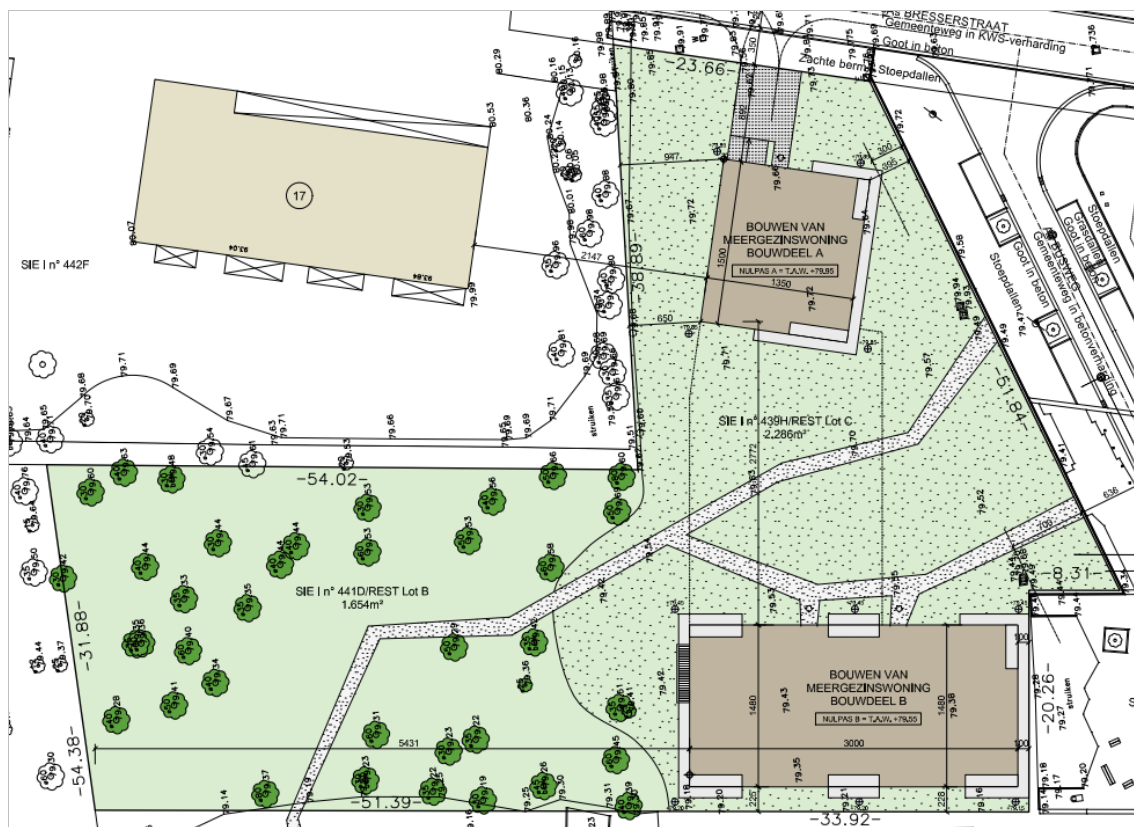

GEBU/20/01/14/5 - Digitale aanmaak

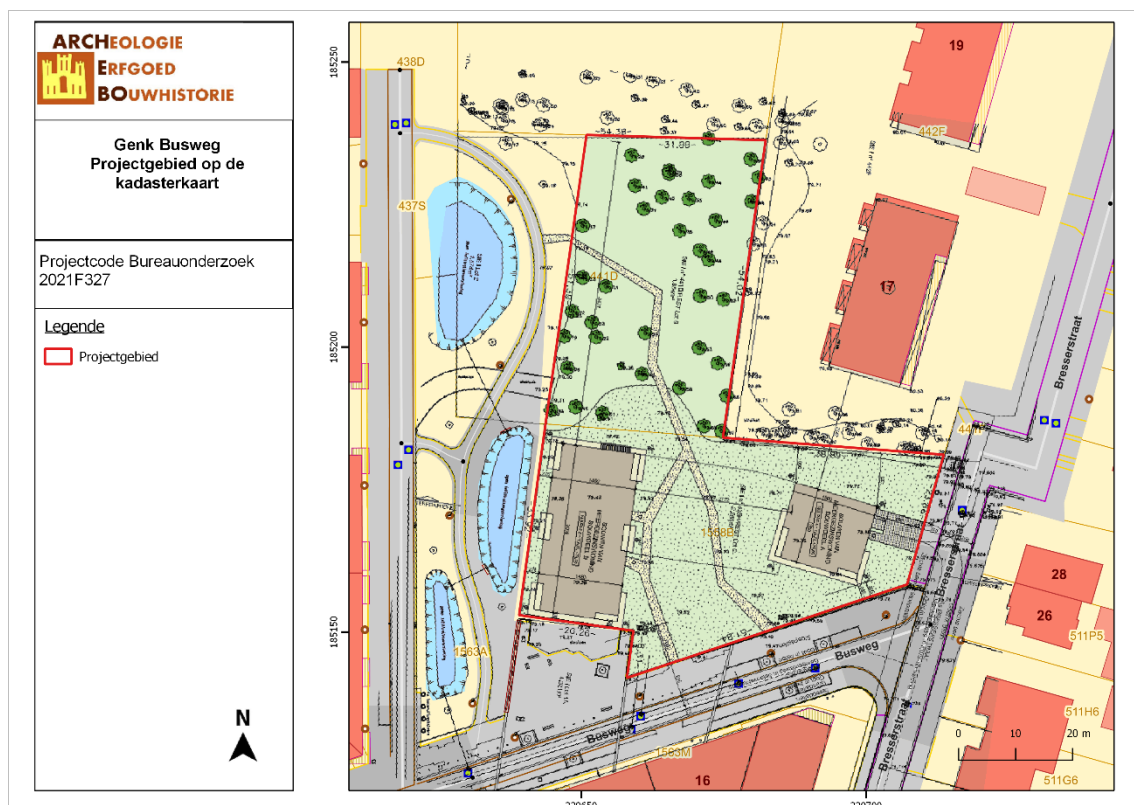
Figuur 7: ontwerpplan (initiatiefnemer, 2021).

Figuur 8: Kelderplan (initiatiefnemer 2021).

Figuur 9: Detail van het ontwerpplan (initiatiefnemer, 2021).

GEBU/20/01/14/6 - Digitale aanmaak

Figuur 10: Projectie van de geplande werken op het GRB (geopunt en initiatiefnemer, 2021)

3 BUREAUONDERZOEK

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare kaarten van het plangebied, te weten de bodemkaart, geologische kaarten, bodemerosiekaart, bodemgebruikskaart en relevante historische kaarten. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) werd gebruikt als uitgangspunt voor de bestudering van archeologische waarden in de omgeving van het plangebied.

De gebruikte kaarten werden in georeferencierte vorm (Belge Lambert 1972) gebruikt in het programma QGIS. In dit programma werden de genoemde kaarten als lagen toegevoegd teneinde er de huidige en toekomstige situatie op te kunnen weergeven. Het plangebied werd bovendien op alle kaarten geplott op de oriëntatie op de kaarten te vergemakkelijken.

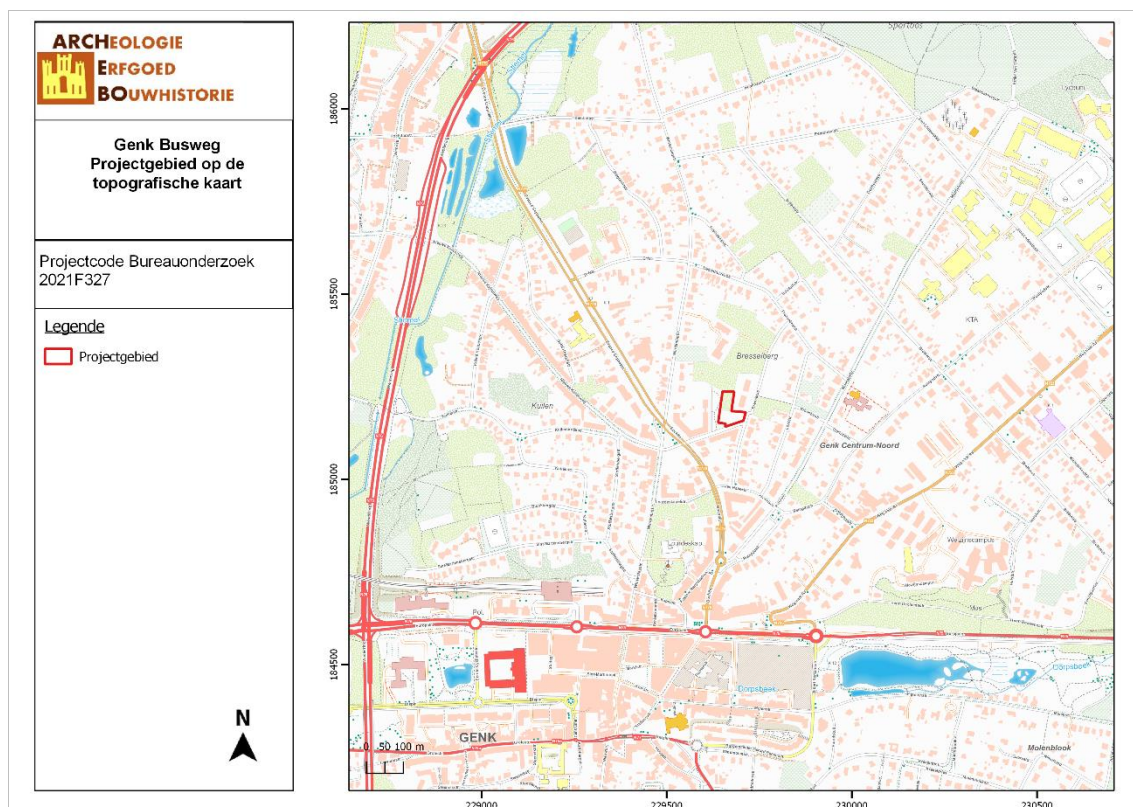
3.1 LANDSCHAPPELIJKE & BODEMKUNDIGE SITUERING

3.1.1 Topografische situering

Het projectgebied ligt aan de Busweg en Bresserstraat in Genk, een stad en gemeente gelegen in de Belgische provincie Limburg. De gemeente Genk wordt omringd door de gemeenten Houthalen-Helchteren, Opglabbeek, As, Zutendaal, Bilzen, Diepenbeek, Hasselt en Zonhoven. De gemeente heeft geen deelgemeentes, maar wel enkele gehuchten en wijken. Kernen die nabij Genk liggen zijn Waterschei, Bokrijk, Winterslag, Termien, Sledderlo, Langerlo, Kolderbos, Driehoeven, Bret-Gelieren en Zwartberg. Het is een sterk verstedelijkt gebied. De gehuchten zijn uitgegroeid tot stadswijken. Het oorspronkelijk landschap is grotendeels verdwenen of versnipperd door de mijnactiviteiten en door de aanleg van spoorlijnen en autowegen. Het Albertkanaal is een belangrijke waterloop, aangezien veel belangrijke industrieën zich vestigen rond en in de buurt van het kanaal. Het is één van de belangrijkste industriële steden van Vlaanderen, in het verleden voornamelijk door de aanwezigheid van drie steenkoolmijnen en tegenwoordig door haar ligging aan de autosnelweg E314 en het Albertkanaal.¹ Het projectgebied ligt op een west-gerichte helling aan de Stierner-vallei. De Stierner stroomt vanaf ca. 700m ten westen van het projectgebied en vanaf ca. 750m ten zuiden van het projectgebied stroomt de Dorpsbeek. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 78,75 en 80 meter boven de zeespiegel. Kadastraal ligt het terrein in Genk, afdeling 1, sectie I, perceelnummer 439H en 441D (deel).

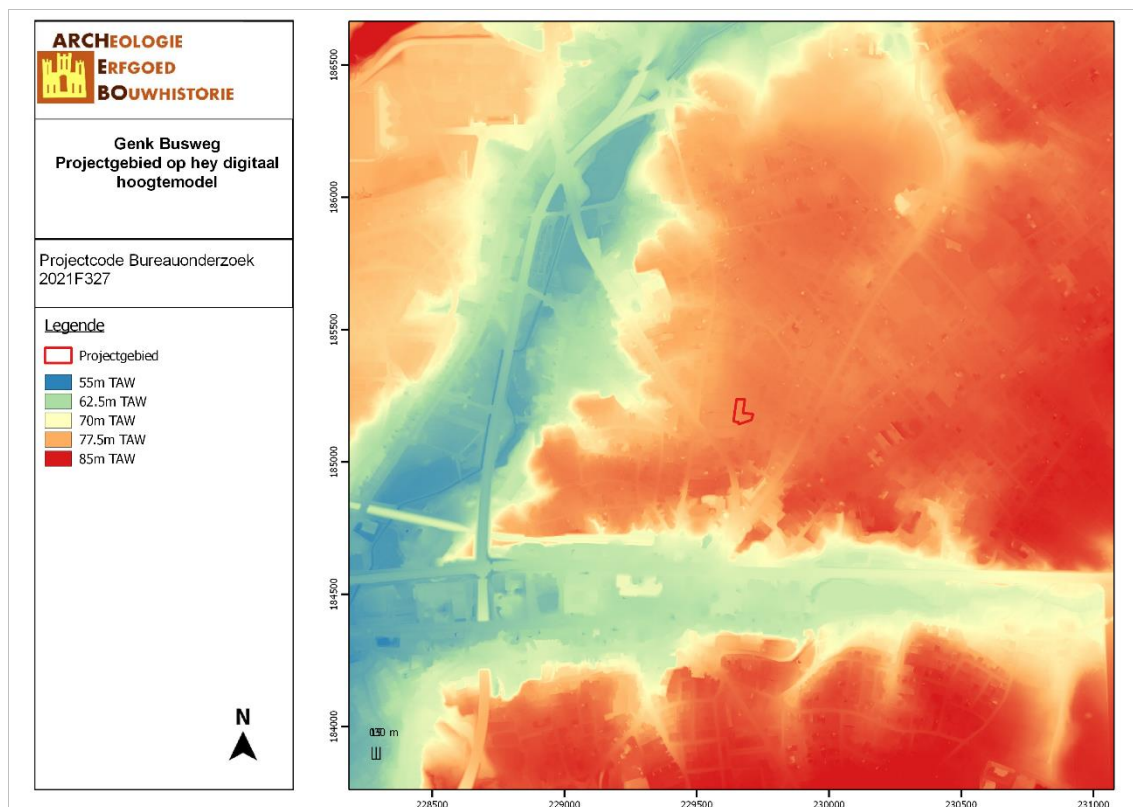
Gezien de topografische ligging op een west-gerichte helling is er een verwachting op Steentijd. Bijkomstig ligt het projectgebied in een gradiëntzone van een natte vallei naar een droog plateau. Dergelijke plaatsen zijn ideaal voor tijdelijke steentijdkampementen.

¹ Wikipedia, "Genk", in *Wikipedia*, geraadpleegd 2 juli 2021, <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Genk&oldid=50116577>.

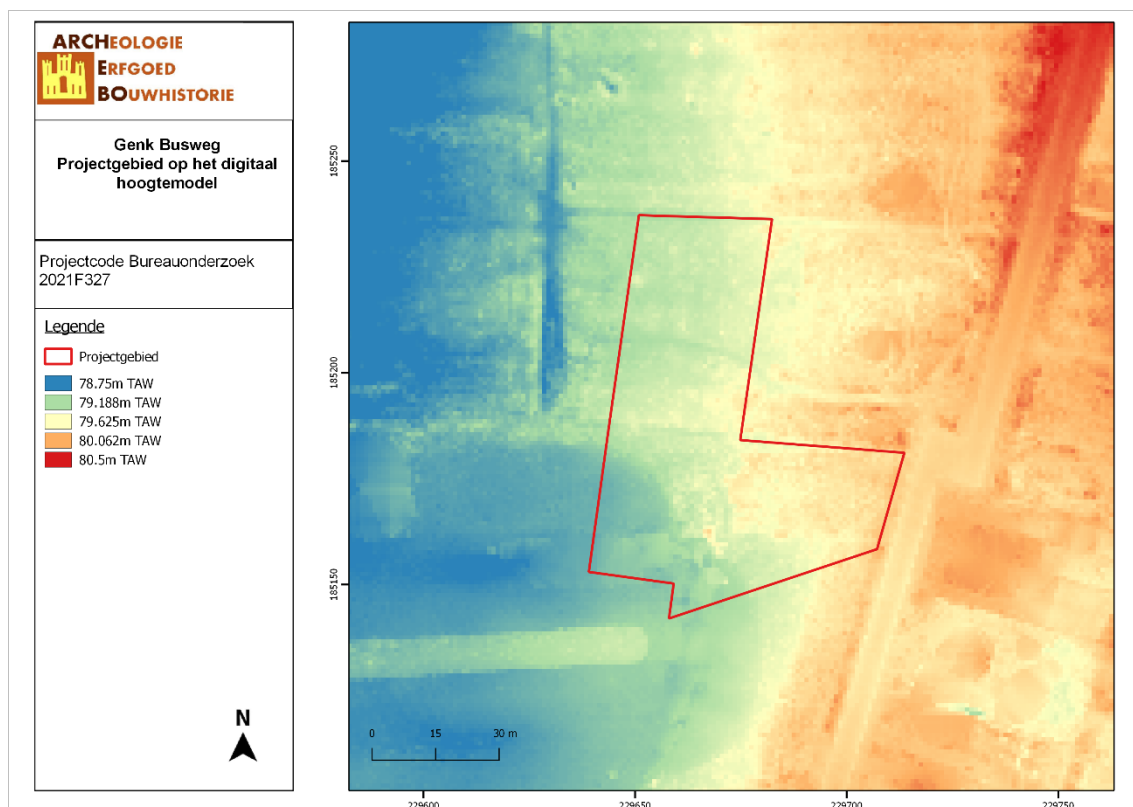
GEBU/20/01/14/7 - Digitale aanmaak

Figuur 11: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2021)

GEBU/20/01/14/8 - Digitale aanmaak

Figuur 12: Ruime situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2021)

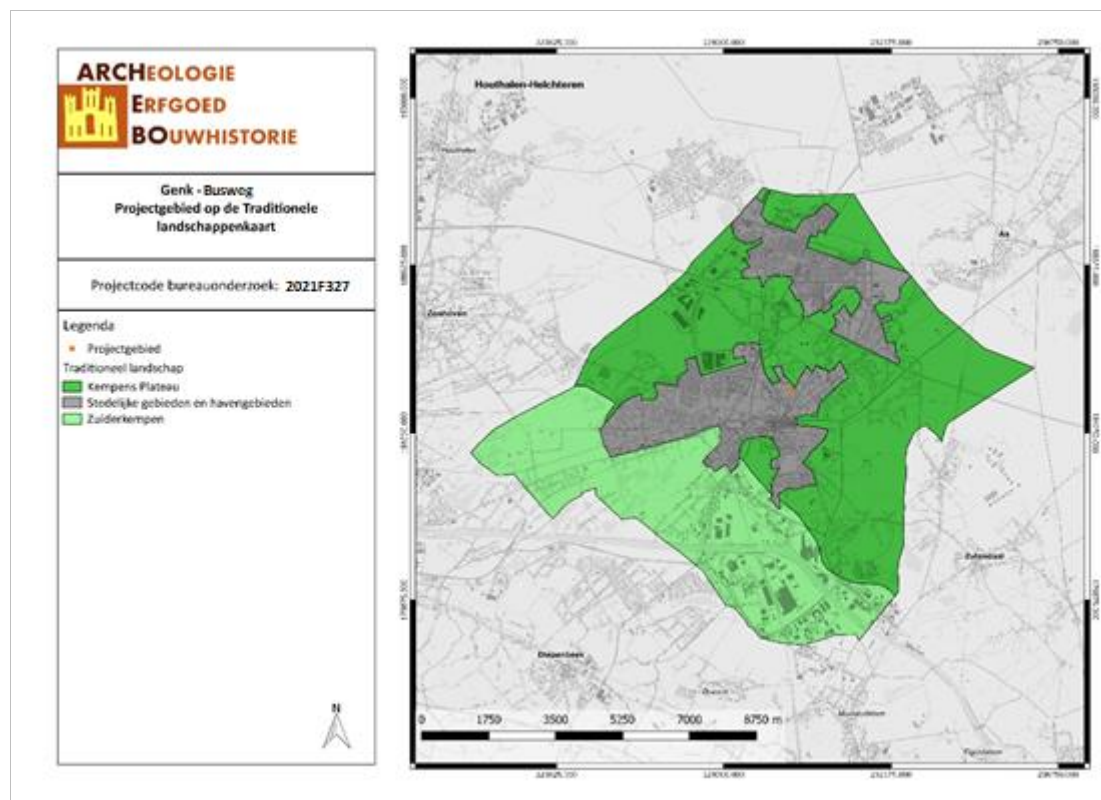

Figuur 13: Detail van het plangebied met OW-georiënteerde helling van ca. +80,5 naar +78,75m TAW (Geopunt, 2021)

3.1.2 Geologie & landschap

3.1.2.1 Fysisch geografisch

Het projectgebied is volgens de Traditionele Landschappenkaart gekarteerd als stedelijke gebieden en havengebieden. De gemeente Genk wordt gekarteerd als Kempens Plateau, stedelijke gebieden en havengebieden en zuiderkempens.

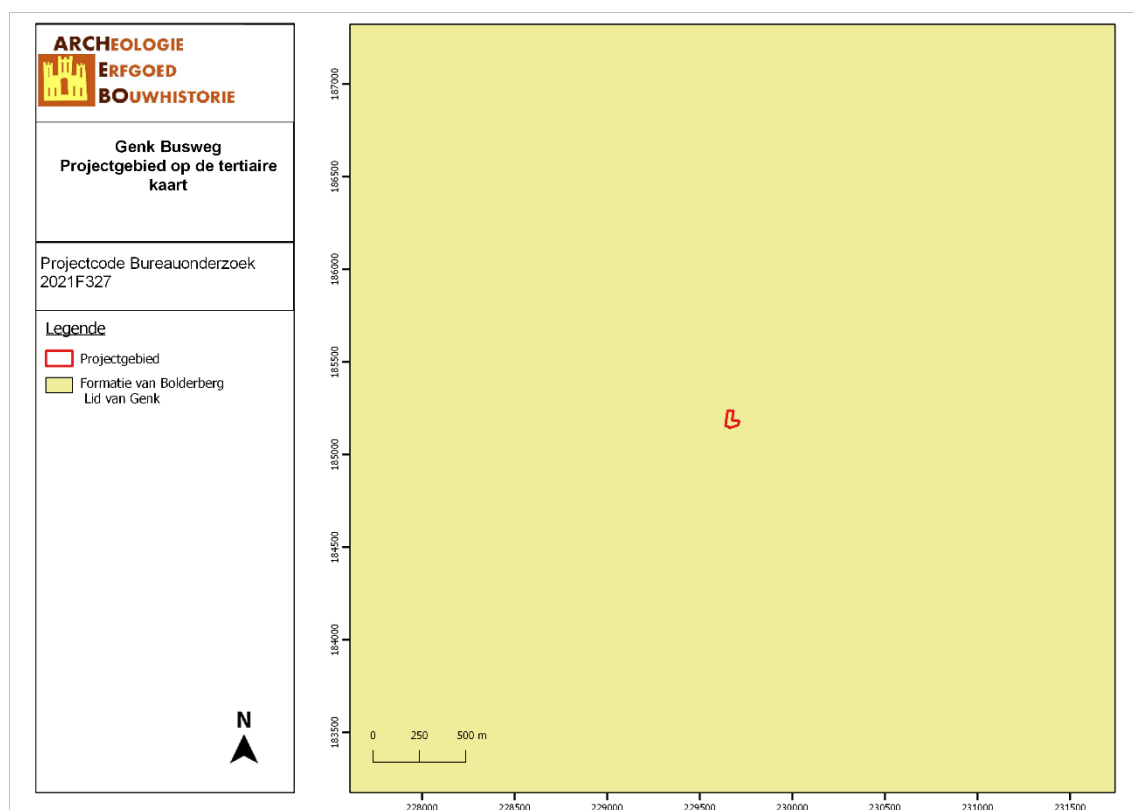

GEBU/20/01/14/9 - Digitale aanmaak

Figuur 14: Genk aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2021)

3.1.2.2 Paleogeen & neogeen (Tertiair)

Op basis van de Databank Ondergrond Vlaanderen bevindt het projectgebied zich binnen het Lid van Genk dat onderdeel is van de Formatie van Bolderberg. Deze ondergrond is gekenmerkt door sterk micahoudend geel tot grijswit zeer fijn zand. In de diepere ondergrond zijn ze meestal bruingeel van kleur. Kenmerkend zijn de glimmerhoudende bestanddelen, de lignietlaagjes en grindlaagjes.²

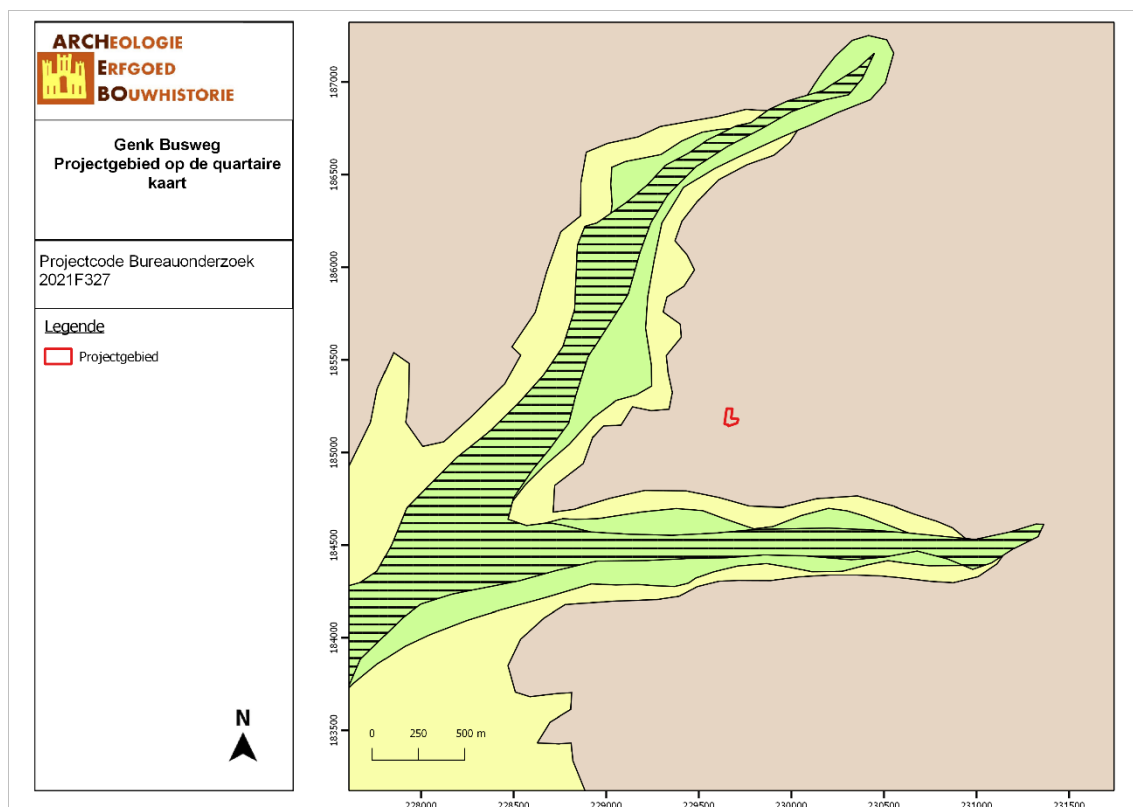
GEBU/20/01/14/10 - Digitale aanmaak

Figuur 15: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2021)

3.1.2.3 Quartair

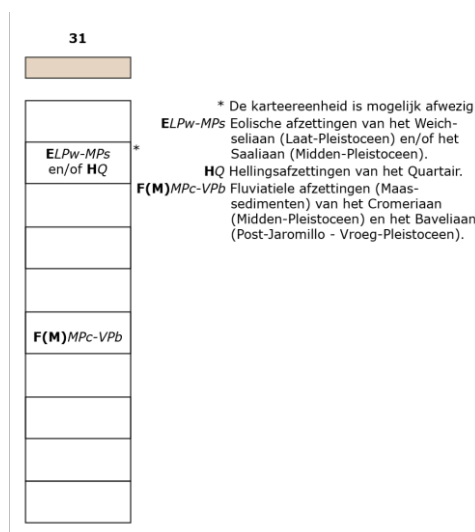
Volgens de quartairgeologische kaart (1/200.000) bevindt het projectgebied zich volledig binnen type 31. De onderste laag bestaat uit fluviatiele afzettingen van het Cromeriaan (Midden-Pleistoceen) en het Baveliaan (Post-Jaromillo – Vroeg-Pleistoceen). Bovenop deze fluviatiele afzettingen liggen eolische afzettingen uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en/of het Saaliaan (Midden-Pleistoceen). Naast deze eolische afzettingen kunnen ook hellingsafzettingen van het Quartair aanwezig zijn. Deze eolische en hellingsafzettingen is echter mogelijk afwezig.

² "Geopunt Vlaanderen", geraadpleegd 2 juli 2021, <http://www.geopunt.be/>.

GEBU/20/01/14/11 - Digitale aanmaak

Figuur 16: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2021)

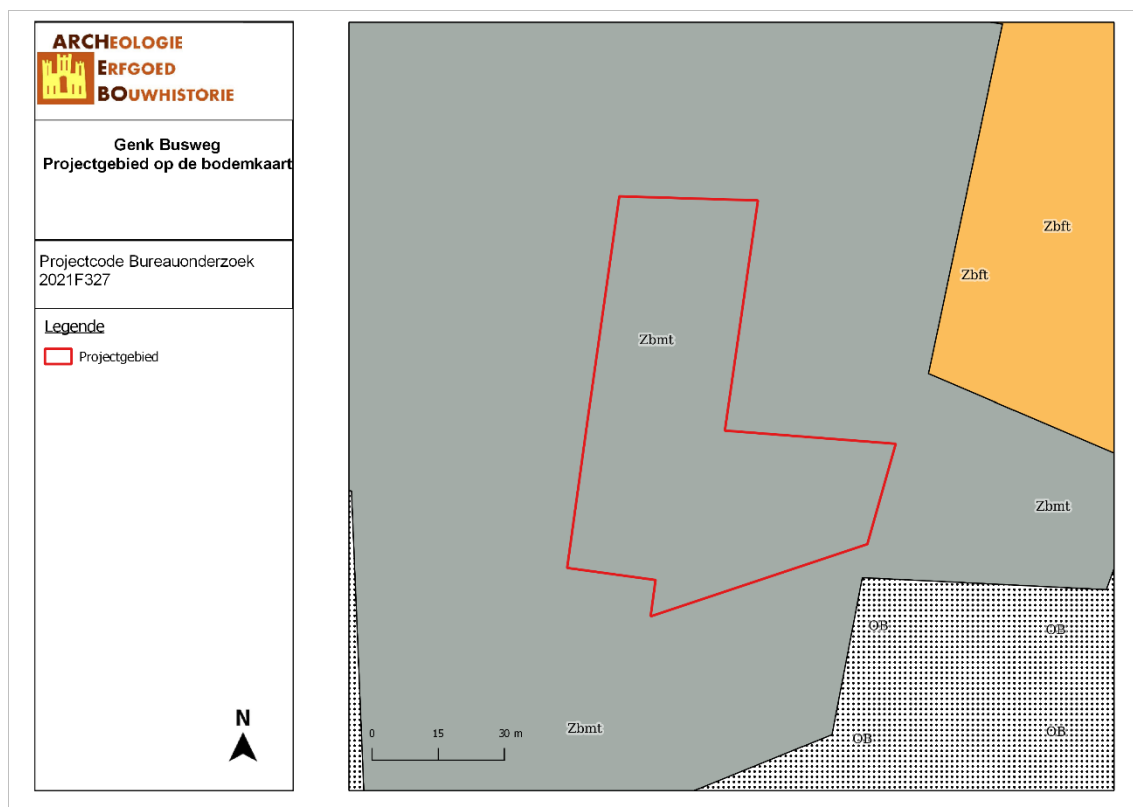
Figuur 17: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2021)

Volgens de quartairgeologische kaart (1/50.000) kent het projectgebied type 2. Dit type verwijst naar het Lid van Zutendaal. Het is een afzetting van fluvio-glaciale grove Maasgrinden in een al dan niet aanwezige leemmatrix met weinig zand; leemlenzen zijn plaatselijk geïntercaleerd. De grinden zijn vermoedelijk afgezet tijdens het Cromeriaan en/of het Vroeg-Pleistoceen door een verwilderde grindrivier in een koud klimaat en later verweerd tot de Bodem van As. Hun verbreidingsgebied valt essentieel samen met een deel van het Kempisch Plateau ten oosten en in een smalle strook ten westen van de Bosbeek. Stratigrafisch komen ze in principe boven de Winterslag zanden te liggen maar meestal

zijn deze laatste volledig weggeschuurd vooraleer het grindfacies afgezet geweest is. Dit lid heeft een dikte die schommelt tussen 6 en 22 m.³

3.1.2.4 Bodem, bodemkundig booronderzoek, erosie & bodemgebruik

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied omschreven als Zbmt. Zbmt-bodems zijn droge zandgronden met diepe antropogene humus A horizont en grintbijmenging of matige grintbijmenging (15-25%). Onder het plaggende zit een begraven profiel, meestal een Podzol of een verbrokkeld textuur B. Roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120cm.⁴ Op de Potentiële bodemerosiekaart is geen informatie beschikbaar over het projectgebied. Ook in de directe omgeving worden geen erosiegraden aangegeven. Volgens de bodemgebruikskaart ligt het projectgebied binnen loofbos, gemengd bos, akkerbouw en andere bebouwing. Deze kartering komt niet volledig overeen met het huidige gebruik als weiland en bos.

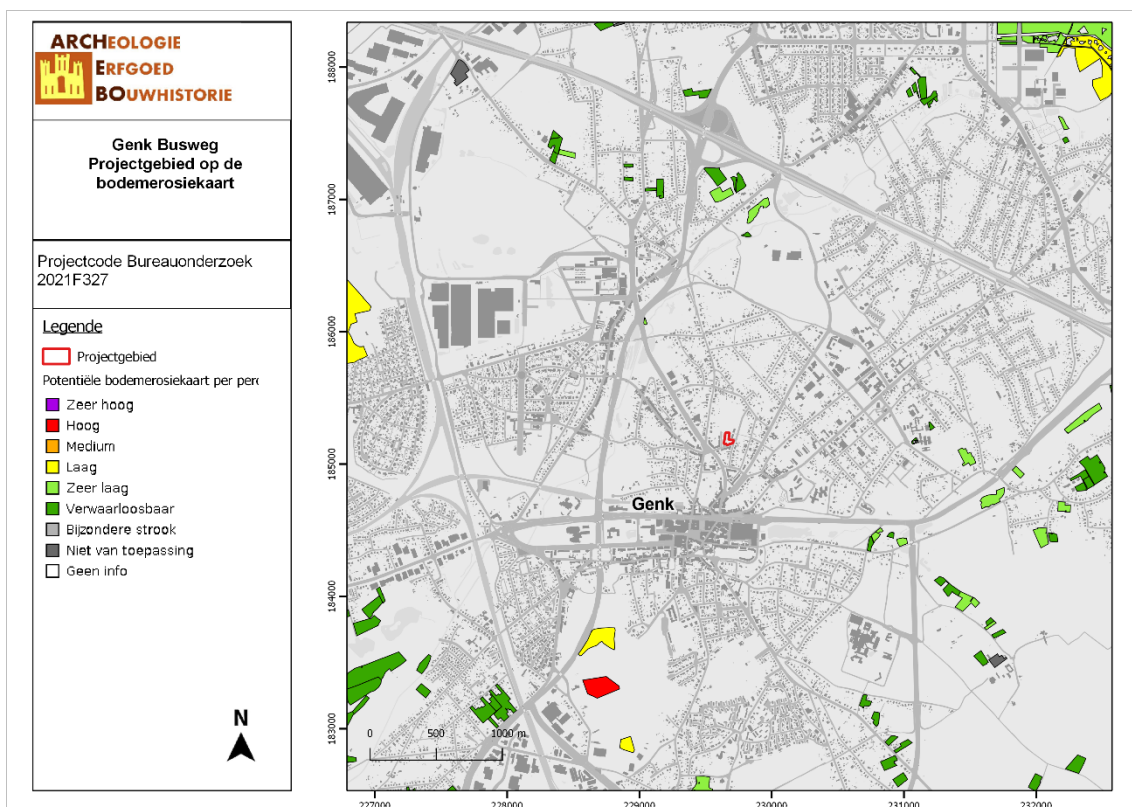

GEBU/20/01/14/12 - Digitale aanmaak

Figuur 18: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2021)

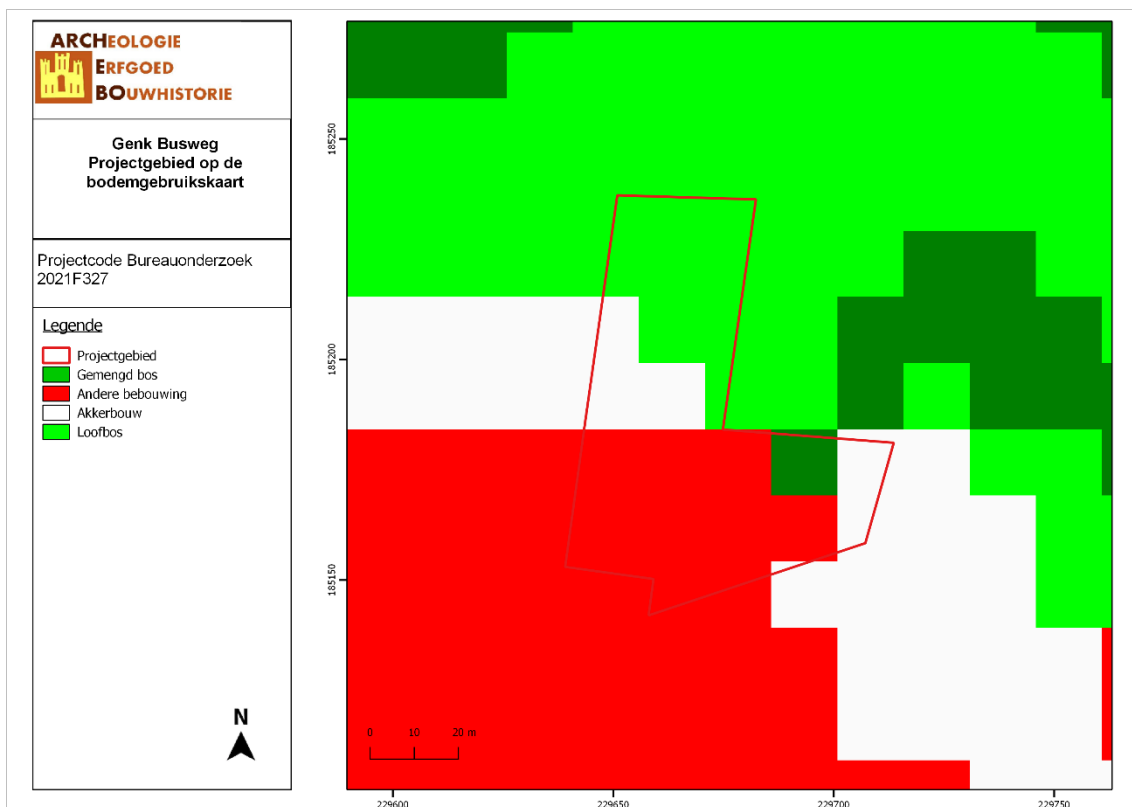
³ Koen Beerten, *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - Kaartblad 26, Rekkem* (Vlaamse overheid, dienst Natuurlijke Rijdommen, 2005), 24.

⁴ E Van Ranst en C Sys, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)* (Gent: Laboratorium voor Bodemkunde, 2000), 95, 180, 200.

GEBU/20/01/14/13 - Digitale aanmaak

Figuur 19: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, 2021)

GEBU/20/01/14/14 - Digitale aanmaak

Figuur 20: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruiksaan (Geopunt, 2021)

Ten noorden van het plangebied werd een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd door Archebo bvba⁵. Hierbij is een gelijkaardige bodemkartering aangegeven, meer bepaald een Zbmt en Zbft. De landschappelijke boringen, archeologische boringen en geplaatste bodemprofielen bij het sleuvenonderzoek tonen de bewaring aan van een gedeeltelijke podzol. Het volledige terrein werd gekenmerkt door een relatief dikke, humusrijke Ap-horizont van donkerbruin-grijs, zwak lemig zand van 30 tot 50 cm (zgn. plaggenbodem). De Ap-horizont is bij de meeste boringen afgedekt met een ca. 5 cm dunne Ah-horizont (humusdek/strooisellaag van bosgrond). De boringen in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied vertonen onder de Aphorizont onmiddellijk de C-horizont van lichtbruin, zwak lemig, grof zand (A/C-profiel). In deze Chorizont zijn heel wat rolkeien (vermoedelijk Maasgrind) aanwezig waardoor vele boringen op ca. 60 à 70 cm gestuit werden. In het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied, ter hoogte van boringen B11 t.e.m. B14 komt tussen de Ap- en C- horizont nog een dunne/eerder slecht bewaarde B(s)- of aanrijkingshorizont voor. De dikte van deze B(s)-horizont varieert tussen de 5 en 20 cm en is een restant van de natuurlijke - thans verdwenen - podzolbodem. Voornamelijk in de zuidelijke helft, in de richting van het plangebied, bleek de bodem het beste bewaard. In het uiterste zuiden bleek de podzol zelfs intact aanwezig te zijn (zie figuur 21).

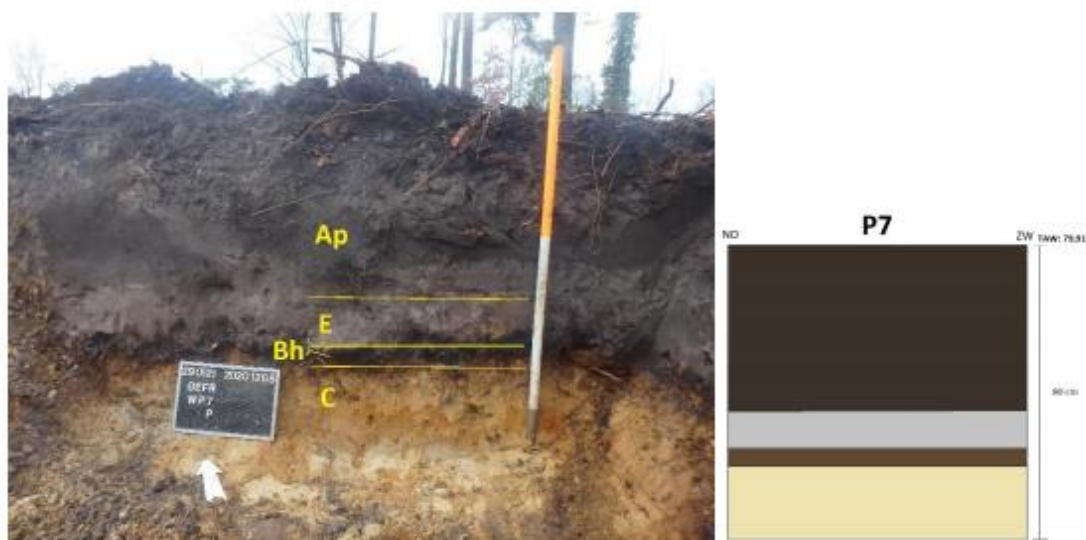
Horizont	Diepte (cm)	Beschrijving
Ap	0 - 50	Donkerbruin-grijs zand, zwak lemig, sterk humeus
BC	50 - 60	Bruin zand, zwak lemig
C	> 60	Lichtbruin tot geel zand, zwak lemig, maasgrind

Figuur 21 Zicht op het bodemprofiel in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied ten noorden van het terrein (bron: Archebo 2021).

⁵ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17483>

Horizont	Diepte (cm)	Beschrijving
Ap	0 - 45	Donkerbruin-grijs zand, zwak lemig, sterk humeus
E	45 - 55	lichtgrijs zand
Bh	55 - 60	Donkerbruine zand, sterk humeus
C	> 60	Lichtbruin tot geel zand, zwak lemig, roestverschijnselen, maasgrind

Figuur 22 Zicht op het bodemprofiel, met bewaarde podzol, in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied ten noorden van het terrein (bron: Archebo 2021).

3.2 ARCHEOLOGISCHE EN ERFGOEDKUNDIGE DATA

3.2.1 Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving. Op ca. 1500m ten noorden van het projectgebied zijn binnen CAI-locatie 223999 boringen en een mechanische prospectie uitgevoerd, maar er werden geen sporen of vondsten aangetroffen (zie bekrachtigde nota ID 6804). Zo'n 1000m ten noordoosten van het projectgebied is tijdens een veldprospectie een geslepen bijl uit de Steentijd (CAI 55337) gevonden.

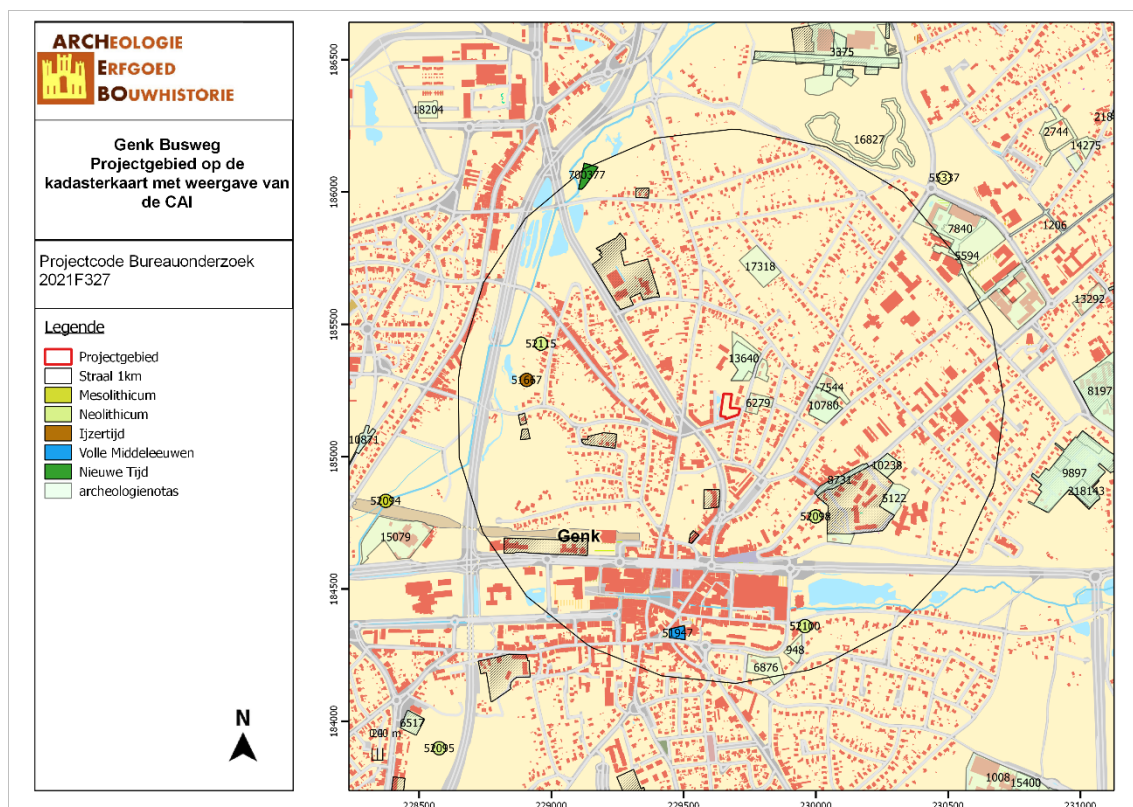
Ten zuiden van het projectgebied bevinden zich drie CAI-locaties. Het betreft grote afslagen uit vuursteen uit het Neolithicum (CAI 52098), een bruin gepolijst bijltje uit het Midden-Neolithicum (CAI 52100) en De Sint-Martinuskerk (CAI 51947). Net ten westen van de huidige Sint-Martinuskerk heeft een kerk in een Pre-Romaanse steenbouw gestaan, waarvan de funderingen bewaard zijn gebleven. Het was een rechthoekig zaalkerkje in zwerfstenen met een vierkant koor. Achtereenvolgens werden aan dit kerkje een vierkante westtoren en twee zijbeuken toegevoegd. In de loop van de Late Middeleeuwen werd het Romaanse koor vervangen door een polygonaal gotisch koor en werden ook enkele wijzigingen doorgevoerd in de beuken. De vroegere westtoren werd vervangen door een massieve vierkante toren. Voor 1635 brandde de kerk af, waarna een nieuwe Gotische kerk werd opgetrokken. In het midden van de 18de eeuw werden belangrijke herstellingen uitgevoerd, waarbij de zijbeuken deels afgebroken en hersteld werden. In 1858 werden het koor en schip vervangen door een bakstenen Neogotische kerk,

enkel de oude Gotische toren bleef bewaard. In 1884-1906 werden herstellingswerken uitgevoerd aan de toren. Tijdens WO II werd de kerk vernield tijdens luchtbombardementen. De kerk werd volledig afgebroken en aan het begin van de jaren 1950 werd een nieuwe Sint-Martinuskerk opgericht (naar plannen van architect M. De Paepe). Er werden ook schaarse overblijfselen van een primitieve kapel, gemaakt uit hout en leem, en vlakgraven uit de Karolingische periode aangetroffen. De graven zijn bijzettingen die verband houden met de Pre-Romaanse zaalkerk. Er werden sporen van in het zand uitgehaalde rechthoekige kuilen gevonden, waarbij het hout van de kisten is vergaan. Tenslotte werden er binnen CAI-locatie 51947 ook enkele stukken van Romeinse dakpannen en sporen van een verbrande eikenhouten kist met erin een deel van een molensteen uit lavasteen uit de Romeinse Tijd gevonden. De sporen en vondsten binnen CAI 51947 werden allen aangetroffen tijdens een archeologische opgraving.

Ten westen van het projectgebied zijn twee CAI-locaties gekend. Het gaat om een haard waarop ijzererts zou zijn gesmolten, ijzer en aardewerk uit de IJzertijd (CAI 51667) en een ongepolijst bijltje uit het Neolithicum (CAI 52115).

Ca. 800m ten noordwesten van het projectgebied heeft een schans uit de Nieuwe Tijd (CAI 700377) gestaan.

CAI-Locatie	Beschrijving	Datering
700377	Winterslagschans	Nieuwe Tijd
51667	Haard, ijzer en aardewerk	IJzertijd
223999	Sportpark (geen sporen/vondsten)	Onbepaald
52098	Grote afslagen uit vuursteen	Steentijd
52100	Bruin gepolijst bijltje	Steentijd
52115	Ongepolijst bijltje	Steentijd
51947	Sint-Martinuskerk	Romeinse Tijd
55337	Geslepen bijl	Steentijd

GEBU/20/01/14/15 - Digitale aanmaak

Figuur 23: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2021)

3.2.2 Bekrachtigde archeologienota's en nota's

In januari 2018 heeft ARON bvba een archeologienota opgesteld voor een projectgebied ter hoogte van de Bresserstraat en Loofstraat in Genk (ID 6279) n.a.v. de verkaveling van het terrein. Het projectgebied bevindt zich net ten oosten van het projectgebied. Het projectgebied bestond uit twee deelgebieden. Deelgebied 1, net ten oosten van het huidige projectgebied, ligt volgens ARON bvba grotendeels buiten de gradiëntzone, waardoor het archeologisch potentieel voor het aantreffen van prehistorische artefactensites hier als laag wordt ingeschat. Deelgebied 2 ligt in de gradiëntzone van een droogdal, waardoor het archeologisch potentieel voor het aantreffen van prehistorische artefactensites hier als hoog wordt ingeschat. Ook de ligging in de rand van het Kempens Plateau moet de prehistorische mens hebben aangetrokken. De Podzolbodem binnen het terrein biedt ook een grote kans op het aantreffen van bewaarde artefactensites, indien deze bodem goed bewaard is. Het potentieel op het aantreffen van sites uit de (proto-)historische periode wordt als eerder laag tot matig ingeschat, door de arme zandgronden en het gering aantal gekende sites, maar kan in geen geval uitgesloten worden. Door de hoge verwachting op Steentijdsites werd vervolgens een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. Uit deze 10 boringen bleek dat de Podzolbodem aanwezig en gaaf bewaard was over het gehele terrein. Daarom heeft ARON bvba een vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van een verkennend archeologisch booronderzoek voor deelgebied 2 (bij positieve resultaten gevolgd door een waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten i.f.v. Steentijd artefactensites) en een proefsleuvenonderzoek voor deelgebied 1 en 2.⁶

In mei 2018 heeft ARON bvba een archeologienota geschreven voor een projectgebied ter hoogte van Mosselerlaan 36 in Genk (ID 7544), n.a.v. de nieuwbouw van een kantoor met bijhorende

⁶ Hanne De Langhe e.a., "Archeologienota Genk, Bresserstraat/Loofstraat Ontwikkeling van een verkaveling", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Tongeren: ARON bvba, januari 2018), 44–47.

parkeerplaatsen en groenaanleg. Na bureauonderzoek kon de aanwezigheid van archeologische sporen niet uitgesloten worden. Er werd echter geen vervolgonderzoek geadviseerd. De toekomstige bodemingrepen zullen voornamelijk plaatsvinden in reeds geroerde grond of liggen verspreid binnen bebost gebied. Zones met ongeroerde bodems liggen vrij versnipperd rond verstoorde zones en hebben een beperkte oppervlakte (ca. 1045m²). Daarnaast is het westen van het terrein reeds deels vergraven. Deze gegevens in combinatie met een algemeen laag archeologisch potentieel maken de kans op kennisvermeerdering bij verder onderzoek gering, waardoor de kosten-baten analyse hiervoor negatief is.⁷

In maart 2019 heeft ARON bvba een archeologienota opgesteld voor een ander projectgebied aan de Mosselerlaan (ID 10780), n.a.v. de bouw van 3 appartementsblokken, 11 woningen en een parkeerkelder. Gezien de ligging in een gradiëntzone, de aanwezigheid van een Podzolbodem en de in de omgeving reeds aangetroffen vondsten uit het Neolithicum, wordt de kans op het aantreffen van prehistorische artefactensites en neolithische sporensites als matig ingeschat. De kans op het aantreffen van (proto-)historische waarden wordt laag ingeschat, maar de aanwezigheid kan niet uitgesloten worden. Aangezien na het bureauonderzoek de afwezigheid van archeologische waarden binnen het terrein niet gestaafd kan worden, moet een vervolgonderzoek uitgevoerd worden. Dit onderzoek zal in de eerste plaats bestaan uit een landschappelijk bodemonderzoek d.m.v. boringen. Afhankelijk van de resultaten van deze boringen, wordt dit onderzoek gevolgd door een verkennend archeologisch booronderzoek, een waarderend archeologisch booronderzoek en proefputten i.f.v. Steentijd artefactensites en/of een proefsleuvenonderzoek.⁸

BAAC Vlaanderen bvba heeft in september 2018 een archeologienota met beperkte samenstelling geschreven n.a.v. de renovatie van het wegdek, de busstopplaats en de fiets- en voetpaden ter hoogte van de Weg naar As 69 – 111 (ID 8731). Het huidige wegtracé en de riolering hebben een impact gehad op de bodem. Daarnaast valt een deel van het gebied binnen een GGA-zone (gebied geen archeologie). De impact van de toekomstige werken, in combinatie met de archeologische verwachting en de gekende verstoringen binnen het terrein maken dat vervolgonderzoek niet nodig noch nuttig wordt geacht.⁹

Aron bvba heeft een archeologienota opgesteld voor een projectgebied ter hoogte van Weg naar As 84 in Genk (ID 10238). Na het bureauonderzoek werd het archeologisch potentieel voor het aantreffen van prehistorische artefactensites als matig ingeschat, voor het aantreffen van landbouwgemeenschappen uit het Neolithicum als laag tot matig en voor het aantreffen van sporen van menselijke bewoning vanaf de Middeleeuwen tot op heden als laag. Het archeologisch potentieel is echter niet onbestaande, waardoor een landschappelijk bodemonderzoek d.m.v. boringen werd uitgevoerd om de bodemopbouw en aanwezige verstoringen in kaart te brengen. Uit dit onderzoek bleek dat het terrein grotendeels verstoord is tot op minimaal 85cm diepte. Enkel twee smalle zones aan de zuidwestelijke en noordelijke perceelgrens zijn onverstoord. De onverstoorde zones hebben echter een beperkte oppervlakte waardoor kenniswinst bij verder onderzoek eerder klein zal zijn. De kosten van verder onderzoek wegen niet op tegen de baten, waardoor vervolgonderzoek ook niet wordt aanbevolen.¹⁰

Het VEC heeft een archeologienota geschreven voor een projectgebied binnen de Welzijns-campus Portavida in Genk (ID 5122) n.a.v. de verdere ontwikkeling van de campus. De archeologienota bestaat uit de resultaten van een bureauonderzoek en van controleboringen. Het projectgebied bestaat uit twee

⁷ Hanne De Langhe, Thomas Himpe, en Elke Wesemael, "Archeologienota Genk, Mosselerlaan 36 Nieuwbouw van een kantoorruimte", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Tongeren: ARON bvba, mei 2018), 33.

⁸ Hanne De Langhe en Petra Driesen, "Archeologienota Genk, Mosselerlaan Bouw van een parkeerkelder, 3 appartementsblokken en 11 woningen", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Tongeren: ARON bvba, maart 2019), 39–40.

⁹ Niels Schelkens, "Archeologienota met beperkte samenstelling Genk N723 Welzijns-campus Portavida", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Bassevelde: BAAC Vlaanderen bvba, september 2018), 23.

¹⁰ Hanne De Langhe, Petra Driesen, en Thomas Himpe, "Archeologienota Genk, Weg naar As 84 Verbouwing van een villa en nieuwbouw van een appartementsblok", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Tongeren: ARON bvba, februari 2019), 47–48.

aparte zones. In de noordelijke zone zullen de toekomstige ingrepen hoofdzakelijk plaatsvinden binnen het zuidelijk deel van deze zone, dat reeds bebouwd was. Uit de controleboringen is gebleken dat deze zone reeds grotendeels verstoord is tot diep in de C-horizont. Buiten de contouren van de voormalige bebouwing was de bodem wel nog intact, waaruit bleek dat het archeologisch niveau zich op een diepte van 85cm -mv bevindt. De toekomstige ingrepen in de onverstoorde zone zullen slechts tot op 40cm -mv de bodem verstoren. De toekomstige ingrepen in de zuidelijke zone beperken zich tot een smalle strook (510m² oppervlakte). Onderzoek binnen deze zone zou amper tot geen kenniswinst opleveren gezien de aard en vorm van de toekomstige werken/verstoring. Eventueel aangetroffen sporen en/of vondsten zouden niet binnen een context onderzocht kunnen worden. Verder onderzoek wordt niet nodig/nuttig geacht.¹¹

N.a.v. de heraanleg van twee speelplaatsen en de bouw van twee nieuwe gebouwen ter hoogte van de Mosserlerlaan 110 in Genk heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota (ID 7840) opgesteld. Het bureauonderzoek toonde aan dat het projectgebied binnen het Kempens Plateau ligt en dat natuurlijke waterbronnen zich in de omgeving bevinden. Deze topografische situatie maakte de omgeving van het projectgebied interessant voor de mens sinds de vroegste periodes. In de ruime omgeving werden reeds sporen aangetroffen van menselijke aanwezigheid (geen bewoningssporen) doorheen alle archeologische periodes. Het projectgebied is groot, maar slechts een beperkte oppervlakte zal geroerd worden door toekomstige ingrepen. De heraanleg van de speelplaatsen zal enkel reeds geroerde grond opnieuw verstoren. De andere ingrepen zullen een zone van 400m² en van 1300m² verstoren. In deze zones werd d.m.v. sondering reeds verstoring vastgesteld. Hierdoor is er een verlaagde archeologische verwachting en een laag potentieel op kenniswinst, waardoor verder onderzoek niet geadviseerd werd.

¹²

In november 2017 heeft ARCHEBO bvba een archeologienota geschreven voor een projectgebied ter hoogte van de Kunstschool in Genk (ID 5594). Deze werd opgesteld n.a.v. de aanleg van een nieuwe weg en binnen het domein van de Kunstschool. Het archeologisch potentieel wordt als laag ingeschat en de toekomstige ingrepen zouden de bodem tot op max. 65cm diepte verstoren. Vervolgonderzoek werd niet nuttig noch nodig geacht.¹³

ArcheoPro Vlaanderen heeft een archeologienota geschreven n.a.v. de aanleg van een gescheiden rioleringsstel ter hoogte van de Braamsbesstraat, de Zuster Eduardlaan, de Mispadstraat en de Reinpadstraat te Genk (ID 1206). Na de aanleg van de riolering zal de weg en (rijweg en voetpad) heraangelegd worden. Het archeologisch potentieel voor het aantreffen van vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars en van nederzettingen en/of sporen van begraving van landbouwersgemeenschappen wordt laag ingeschat. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek kon men ook concluderen dat, gezien de lage archeologische verwachtingen, de aard van de toekomstige ingrepen, de aard van de aanwezige verstoringen en het nihilistisch potentieel op kennisvermeerderen, vervolgonderzoek niet nodig noch nuttig is.¹⁴

In mei 2017 heeft ArcheoPro Vlaanderen een archeologienota opgesteld voor een projectgebied ter hoogte van het Sportpark in Genk (ID 3375). In april 2012 heeft BAAC Vlaanderen bvba reeds een karterend booronderzoek en een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd ter hoogte van de huidige sporthal. In het grootste deel van de boringen rustte de bouwvoor rechtstreeks op de C-horizont. In geen van de

¹¹ Caroline Dockx, "Campus Portavida, Genk", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Brugge: Vlaams Erfgoed Centrum bvba, oktober 2017), 6, 64.

¹² Niels Schelkens, "Archeologienota Genk, Mosselerlaan", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Bassevelde: BAAC Vlaanderen bvba, juni 2018), 42.

¹³ Jan Claesen e.a., "Programma van Maatregelen Genk - Kunstschool", Archeologienota - Programma van Maatregelen (Kortenaken: ARCHEBO bvba, november 2017).

¹⁴ R. Simons e.a., "Bret schoolomgeving (gem. Genk)", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Hasselt: ArcheoPro Vlaanderen, november 2016), 65.

boringen werden vondsten uit de Steentijden aangetroffen. Door de ligging binnen een gradiëntzone wordt de trefkans voor vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars, indien de bodem bewaard is gebleven, hoog ingeschat. De kans op het aantreffen van bewoningssporen en/of begravingen van landbouwende gemeenschappen vanaf het Neolithicum/de Bronstijd tot en met de Late Middeleeuwen wordt middelhoog ingeschat en vanaf de Nieuwe t.e.m. de Nieuwste Tijd laag. ArcheoPro adviseerde dan ook een vervolgonderzoek in de vorm van een landschappelijk booronderzoek. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek bestaat het vervolgonderzoek nadien uit een verkennend archeologisch booronderzoek, een waarderend archeologisch booronderzoek en een proefputtenonderzoek en/of een proefsleuvenonderzoek.¹⁵ In maart 2018 heeft Condor archaeological research vervolgens het vervolgonderzoek uitgevoerd (nota ID 6804), dat bestond uit een landschappelijk booronderzoek, een verkennend archeologisch booronderzoek en een proefsleuvenonderzoek. Er werden 52 landschappelijke boringen gezet. In de centrale en westelijke zone is er sprake van quasi intacte, natuurlijk ontwikkelde podzolprofielen. In de oostelijke en noordelijke zones konden geen waarnemingen plaatsvinden door de aanwezige ondoordringbare ophogingspakketten. Gezien de bodem goed bewaard was in de centrale en westelijke zone werd een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek wees uit dat 40% van het plangebied over heel goed bewaarde en geconserveerde, archeologisch relevante bodemhorizonten beschikt. In de zeefstalen werden echter geen archeologisch indicatoren van jager-verzamelaars aangetroffen, waardoor verder onderzoek naar Steentijd artefactensites niet langer nodig of nuttig is. Daarop ging men over op een proefsleuvenonderzoek. Dit onderzoek leverde geen archeologisch waardevolle en behoudenswaardige vindplaatsen op, waardoor een opgraving niet noodzakelijk wordt geacht.¹⁶

Door ArcheoPro Vlaanderen werd in oktober 2016 voor een projectgebied ter hoogte van Paardskuil 4 in Genk (ID 948). De archeologienota bestaat uit de resultaten van een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek. Het terrein heeft een gunstige ligging voor het aantreffen van vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars en voor het aantreffen van nederzettingsresten en sporen van begraving van landbouwers uit latere periodes. Er werd vervolgens een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd om de gaafheid van de bodem en de diepte van het archeologisch niveau te achterhalen. Uit dit onderzoek bleek dat er geen plaggendeck, colluvium of intacte podzolbodems aanwezig waren, door het egaliseren/afgraven van het terrein in het verleden. Vervolgonderzoek werd dan ook niet noodzakelijk geacht.¹⁷

Als laatste is een vooronderzoek uitgevoerd door Archebo vlak ten noorden van het plangebied (ID13640)¹⁸ aan de Bresserstraat en Franse Bos. Het vooronderzoek bestond uit landschappelijke boringen, gevolgd door archeologische boringen in het zuidelijke deel van het terrein. In deze zone werd immers een deels of intacte podzolbodem aangetroffen. Silexartefacten werden evenwel niet vastgesteld na het zeefwerk. Het sleuvenonderzoek leverde geen noemenswaardige sporen op. Er werd bijgevolg een vrijgave van de gronden geadviseerd.

¹⁵ T. Deville en S. Houbrechts, "Sportpark te Gent (gem. Genk)", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Hasselt: ArcheoPro Vlaanderen, mei 2017), 57–58.

¹⁶ T. Deville e.a., "Sportpark te Genk (gem. Genk) - Archeologisch vooronderzoek", Nota (Hasselt: Condor Archaeological Research bvba, z.d.), 23, 43, 73.

¹⁷ T. Deville, R. Simons, en S. Houbrechts, "Paardskuil 4 te Genk (gem. Genk)", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Hasselt: ArcheoPro Vlaanderen, oktober 2016), 49.

¹⁸ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17483>

Figuur 24 Sfeerbeeld van het sleuvenonderzoek ten noorden van het plangebied (bron: Archebo bvba. 2021 – ID13640).

3.2.3 Inventaris Onroerend Erfgoed (IOE)

De Inventaris van het onroerend erfgoed biedt een overzicht van waardevol erfgoed in Vlaanderen. Zowel bouwkundig, archeologisch, landschappelijk als varend erfgoed zijn opgenomen in deze databank, goed voor meer dan 83.000 erfgoedobjecten in totaal. Op basis van diverse zoekcriteria kan er heel gericht naar de verschillende erfgoedobjecten gezocht worden. Erfgoedobjecten kunnen vastgesteld en/of beschermd zijn.¹⁹ Binnen het projectgebied bevinden zich geen vastgestelde en/of beschermde erfgoedobjecten. Binnen een straal van 1000m rond het projectgebied bevinden zich meerdere vastgestelde relictbouw erfgoed, maar deze vormen geen meerwaarde voor het plangebied op zich.

3.3 HISTORIEK EN CARTOGRAFISCHE BRONNEN

3.3.1 Onderzoek historische bronnen

Toponymie

Genk wordt voor de eerste maal als “Geneche” vermeld in een schenkingsakte die dateert van 13 december 1108. Een andere naamvariant van Genk is Geniche (1140).²⁰ De naam komt vermoedelijk van de Germaanse persoonsnaam “Ghan” en het Latijnse achtervoegsel -acum (woonplaats) ofwel het Germaanse achtervoegsel -eck (eik). De naam Genk betekent dan ofwel woonplaats van Ghan ofwel eik van Ghan.²¹

¹⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed, “Inventaris Onroerend Erfgoed”, geraadpleegd 2 juli 2021, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/>.

²⁰ “Maurits Gyseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 395”, geraadpleegd 2 juli 2021, <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=395>.

²¹ Wikipedia, “Genk”.

Geschiedenis²²

In 1812 werden stenen bijlen en pijlpunten opgegraven in de omgeving van Genk, waaruit afgeleid kan worden dat in het neolithicum reeds enige activiteit plaatsvond op Genks grondgebied. Ca. 500 v.Chr. is een Keltische nederzetting ontstaan. Aan de bron van de Stiemerbeek zijn dan weer Vroeg-Frankische resten gevonden, zoals brandgraven met urnen. Op de plaats van de huidige Sint-Martinuskerk zijn sporen van een houten zaalkerkje gevonden die dateren van ca. 800. Genk bleef gedurende lange tijd een landelijk gehucht. De kern van Genk vormde ook het centrum voor de omliggende gehuchten Winterslag, Gelieren, Waterschei, Langerlo, Camerlo en Sledderlo.

In de 11de eeuw behoorde Genk en haar omgeving vermoedelijk tot het Graafschap Loon. Vanaf 1366 vormde het een deel van het Prinsbisdom Luik. Het graafschap werd geregeld onder de voet gelopen door verscheidene legers. Genk ging grote leningen aan met Bilzen, Maastricht en zelfs Roermond om de legers op doortocht hoge geldbedragen te betalen om zo haar inwoners te beschermen tegen hun geweld. De leningen konden slechts moeilijk afbetaald worden, door de snelle opeenvolging van doortrekkende legers waardoor dikwijls Genkse burgers werden opgesloten tot de verschuldigde geldsom betaald was. Documenten uit de 15de tot 18de eeuw (in het stadsarchief van Genk) getuigen van deze gebeurtenissen.

In de 17de eeuw werden verschillende schansen aangelegd, waar de bevolking zich kon terugtrekken wanneer vreemde troepen door het land trokken. Een beruchte slag in de geschiedenis van de gemeente Genk is de Slag van Sint-Nicolaasdag in 1648. Deze vond plaats tussen burgersoldaten en Lotharingse troepen op de Donderslagse Heide ten noorden van de stad Genk. Toen Genk in 1753 in leen werd gegeven, was De Grady De Groenendaal de eerste heer. Rond deze periode waren ook de beruchte bokkenrijders actief die o.a. het Genks grondgebied teisterden. Op het einde van de 18de eeuw werd Genk ook wel Heilig Genk genoemd, omdat de Gekenaren hun priesters lieten onderduiken. Hoewel Genk in de 19de eeuw een zeer sterke toename aan industrialisatie kent, blijft het landelijk karakter van de regio bewaard. Door de massale immigratie in de loop van de 20ste eeuw kende Genk een zeer sterke groei. Op 2 augustus 1901 ontdekte professor André Dumont een steenkoollaag in het nabijgelegen dorp As. Het jaar daarop werd in Genk eveneens steenkool aangetroffen. Daaropvolgend werden drie steenkoolmijnen opgericht op het Genks grondgebied. Tussen 1920 en 1930 steeg het bevolkingsaantal zeer sterk. De nieuwe inwoners waren voornamelijk mijnarbeiders. Immigranten kwamen uit Polen, Oekraïne, Italië, Griekenland, Spanje, Portugal, Turkije en Marokko, tijdens de drie immigratiegolven (1920-1930, na 1930 en vanaf 1964).

Tot de eerste helft van de 20ste eeuw was Genk een kerndorp gelegen bij de weg tussen Hasselt en Maaseik. Tot 1910 speelden de Sint-Martinuskerk en het dorp een centraliserende rol op deze gehuchten. Tijdens de eerste economische expansie, met de oprichting van de drie steenkoolmijnen, volgde de decentralisatie. In 1944 werd de kern van het dorp Genk haast geheel vernield door een verkeerd uitgevoerd Amerikaans bombardement. Het vroegere stratenpatroon werd deels bewaard, de oorspronkelijke landelijke vakwerkarchitectuur is bijna helemaal verdwenen op een aantal versteende, langgestrekte hoeves na. Na WO II volgde een tweede economische expansie, waarin volledig nieuwe wijken met een eigen parochiekerk zijn ontstaan. Het gaat om de wijken Bokrijk-Boxbergheide, Bret-Gelieren, Termien en Park van Genk. De jaren '60 was echter een crisisperiode voor de steenkoolnijverheid. De mijnen werden achtereenvolgens in 1966, 1987 en 1988 gesloten. Dankzij de liggen nabij Hasselt en langs het Albertkanaal vestigden zich toch grote bedrijven in Genk en in 1966 ontstonden twee industrieterreinen, één in Genk-Noord en één in Genk-Zuid.

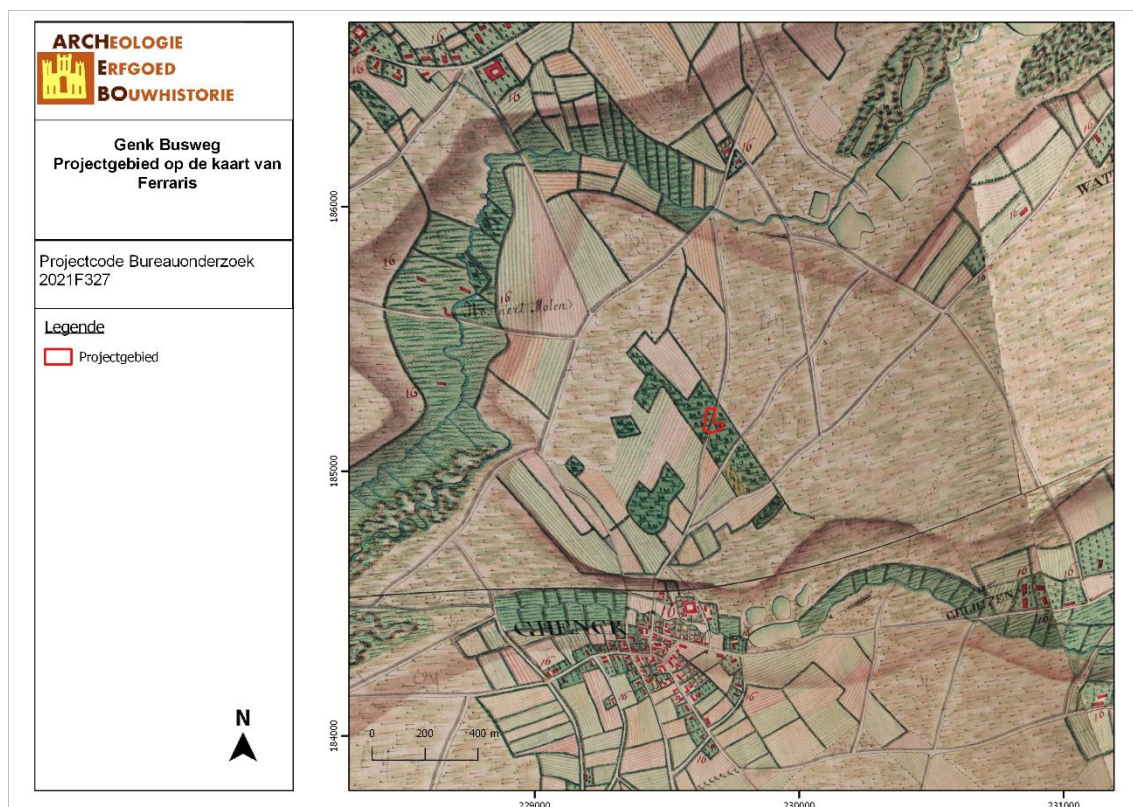
²² Wikipedia; "Genk in de tijd", geraadpleegd 7 november 2017, https://www.genk.be/Over_Genk/Geschiedenis_van_Genk/Genk_in_de_tijd; Agentschap Onroerend Erfgoed, "Genk", Inventaris Onroerend Erfgoed, 2017, <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120894>.

3.3.2 Historische situatie aan de hand van cartografische bronnen

Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Dit om na te gaan of er bebouwing is geweest op het terrein in historische tijden, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16de eeuw of later voorhanden zijn.

Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijkere bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kaarten. Mogelijk eerder aanwezige middeleeuwse structuren waren misschien reeds verdwenen.

Vooreerst worden enkele pre-19de -eeuwse cartografische bronnen behandeld zoals de Villaretkaart en de Ferrariskaart. De Villaretkaart (ca. 1745-48) is niet beschikbaar voor dit landsdeel. Op de Ferrariskaart valt af te leiden dat het projectgebied rond 1777 voornamelijk bestond uit bos. Er loopt een ongeplaveide weg door het midden van het projectgebied op een N-Z as. Binnen het terrein bevindt zich rond deze periode geen bebouwing.

GEBU/20/01/14/16 - Digitale aanmaak

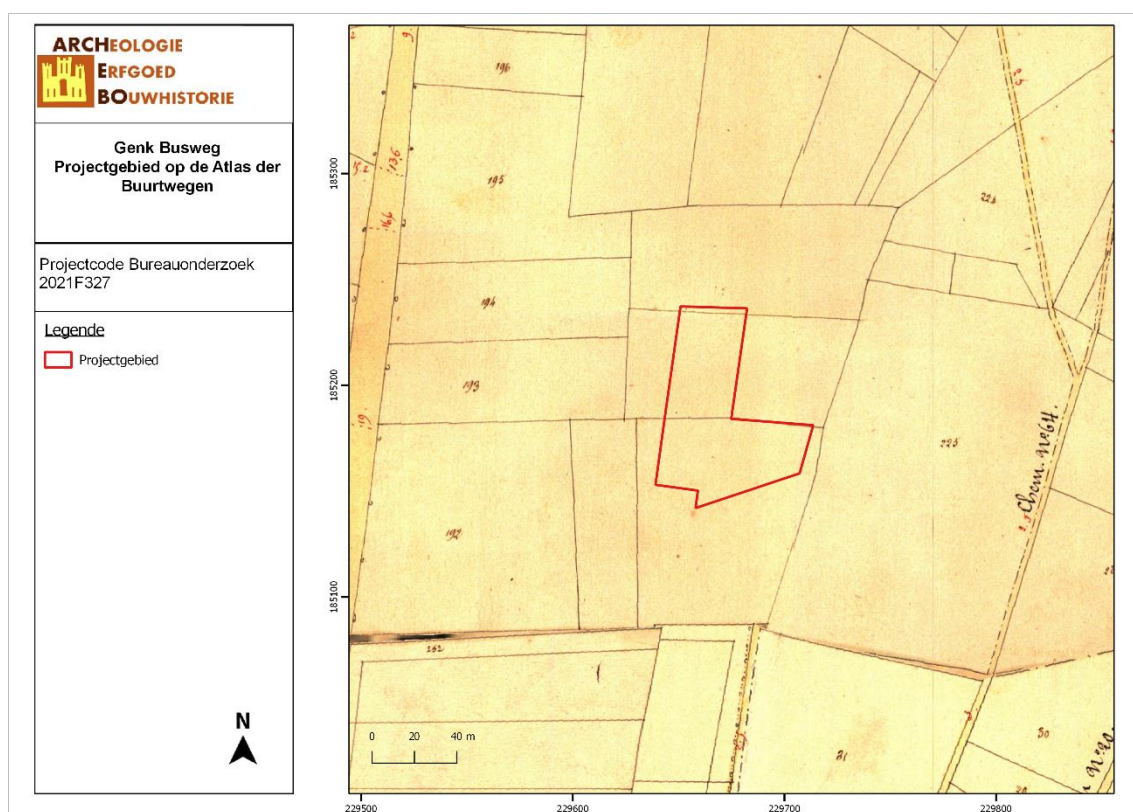
Figuur 25: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2021)

Vervolgens worden vier cartografische bronnen uit de 19de eeuw vergeleken. De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.²³ De kaarten Vandermaelen of Vandermaelenkaarten zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de

²³ Geopunt Vlaanderen, "Atlas der Buurtwegen", geraadpleegd 2 januari 2018, <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

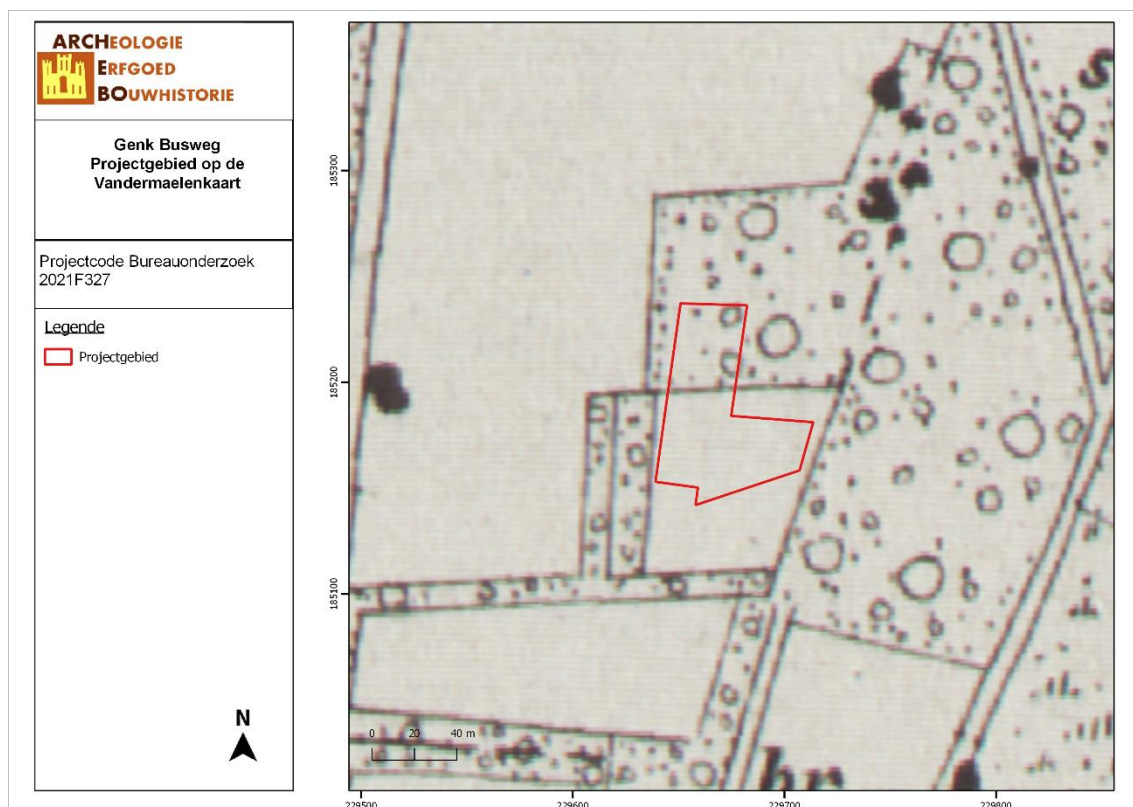
Ferrariskaarten uit de periode 1771-1778. Met de Popp-kaarten wordt de verzameling van kadasterkaarten bedoeld die in de 19de eeuw uitgegeven werd door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879). Een vierde bron is de topografische kaart van 1873.

Op de Atlas der Buurtwegen is geen bewoning te zien op het terrein. Het projectgebied bestaat op die moment uit percelen die in gebruik zijn als akker/weilanden en/of bos. Op de Vandermaelenkaart is het projectgebied tweedelig gekarteerd. In het noorden is een bos aanwezig, terwijl in het zuiden akker/weilanden zijn. Op de Vandermaelenkaart wordt nog steeds geen bewoning aangegeven. De Popp-kaart is niet beschikbaar voor dit landsdeel. Op de topografische kaart van 1871 is een gelijkaardig beeld te zien als de Vandermaelenkaart.

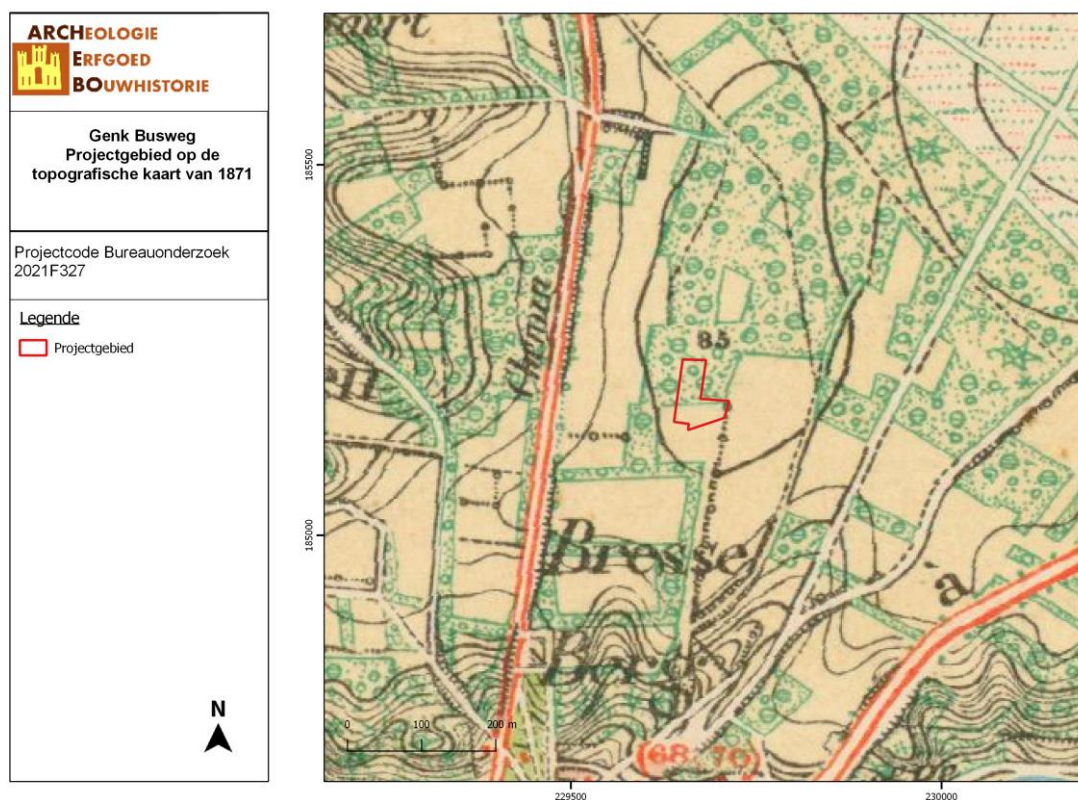
GEBU/20/01/14/17 - Digitale aanmaak

Figuur 26: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2021)

GEBU/20/01/14/18 - Digitale aanmaak

Figuur 27: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2021)

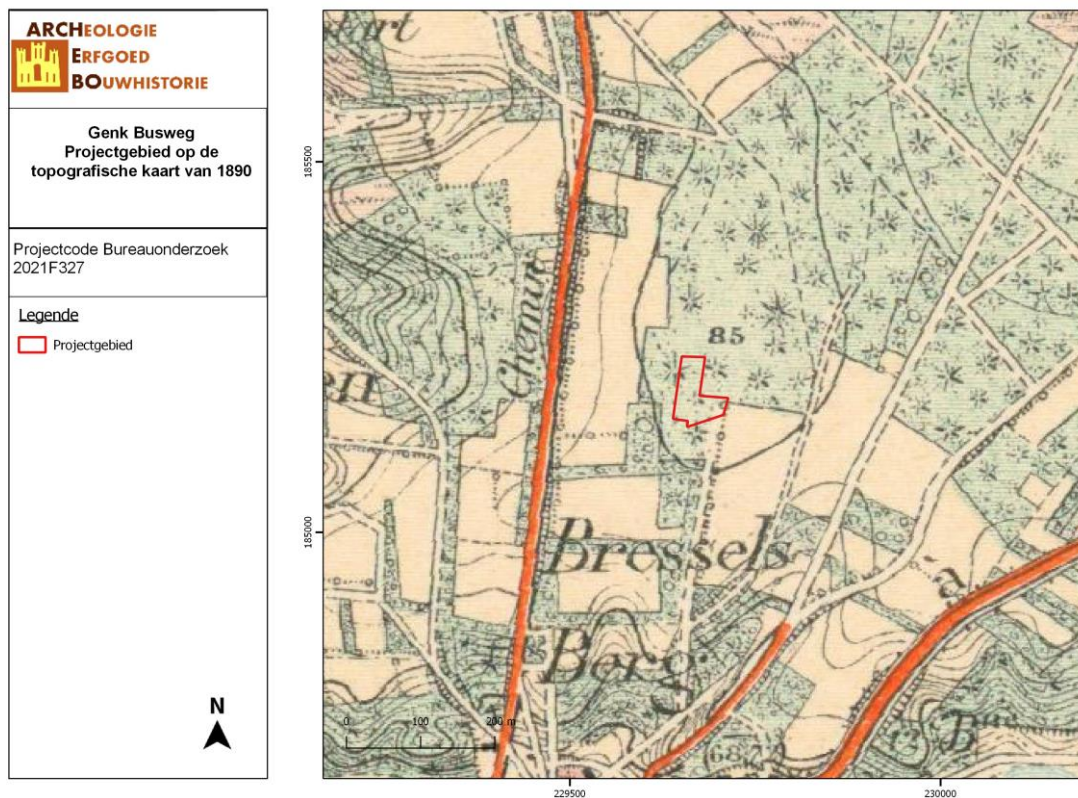

GEBU/20/01/14/19 - Digitale aanmaak

Figuur 28: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1871 (Cartesius, 2021)

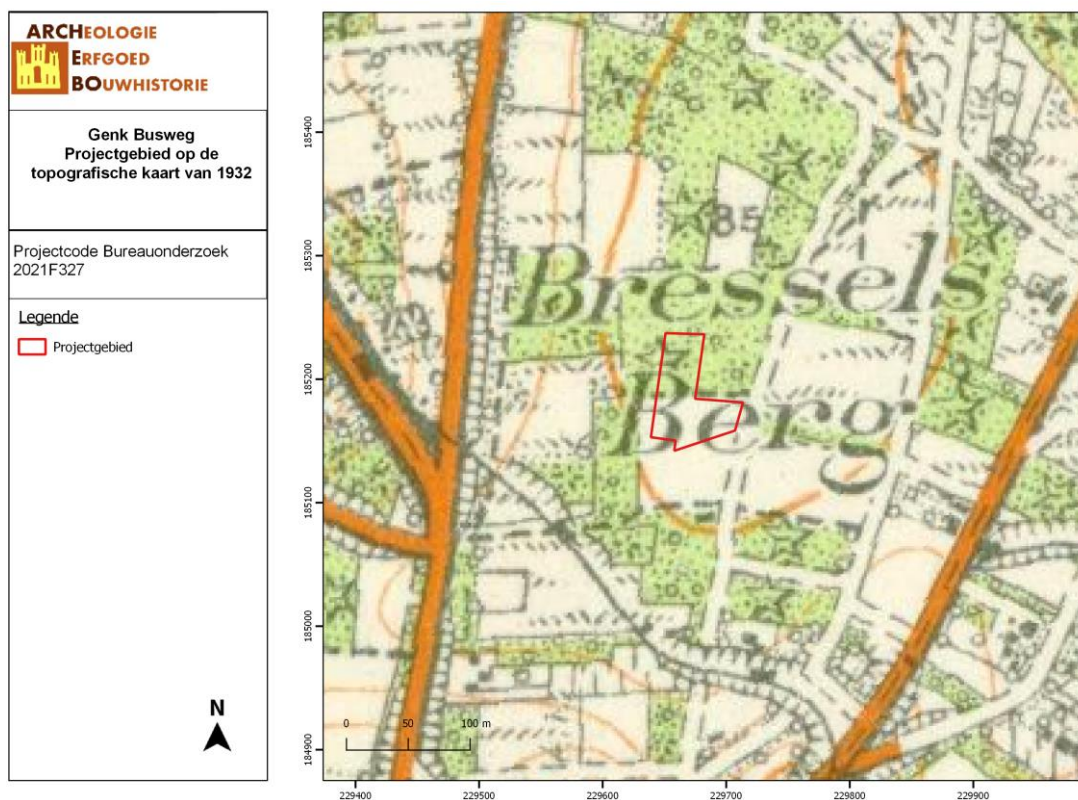
Vervolgens worden er topografische kaarten en luchtfoto's uit de 20ste en 21ste eeuw vergeleken. Tussen de late 19de en het midden van de 20ste eeuw ondergaat het terrein weinig transformaties. De

tweedeling blijft behouden tot minstens 1955, zoals te zien op de topografische kaarten. Op de luchtfoto van 1971 is de eerste verandering waar te nemen. In het zuidwesten maakt het terrein deel uit van een busstalling. Dit blijft zo tot het begin van de 21ste eeuw. Tussen 2003 en 2016 ondergaat het zuidelijke deel een metamorfose. De busstalling verdwijnt en in de plaats worden woonblokken opgetrokken ten westen en oosten van het terrein. Het terrein zelf wordt in het zuidelijke deel gebruikt als stockageplaats voor containers en ander materieel. De noordelijke helft blijft steeds als bos behouden. Tussen 2016 en 2020 wordt de stockageplaats opgekuist en komt er een weiland in de plaats.

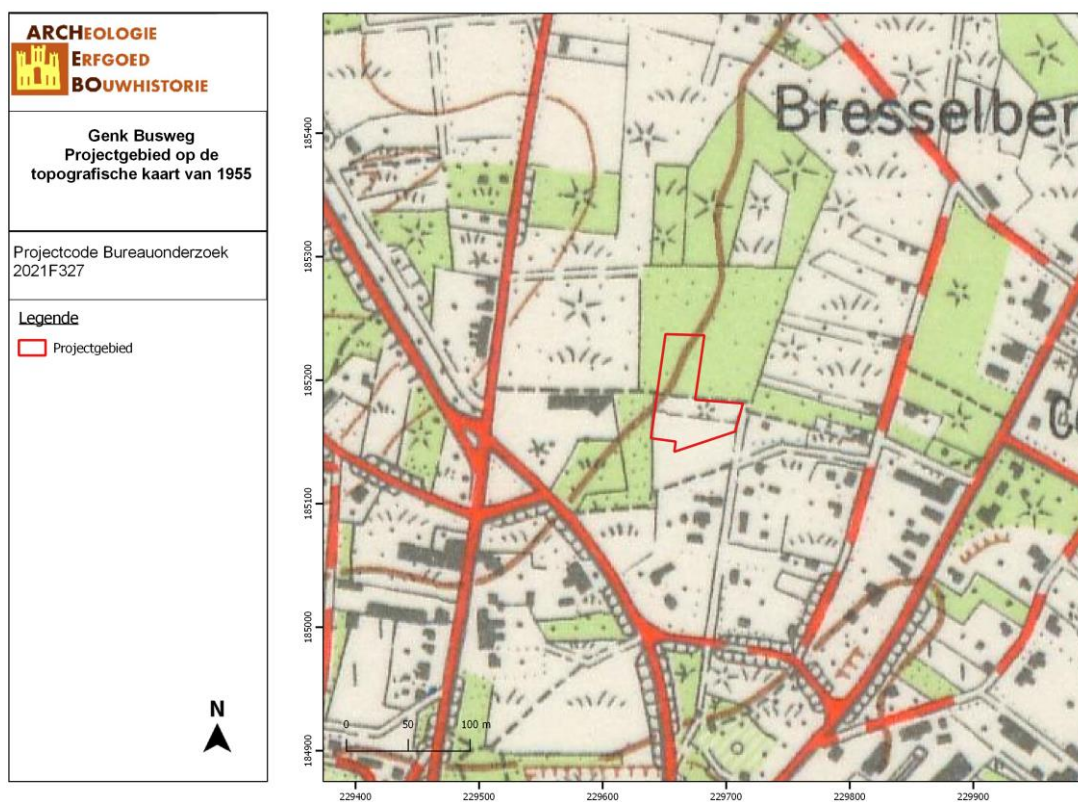
GEBU/20/01/14/20 - Digitale aanmaak

Figuur 29: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1890 (Cartesius, 2021)

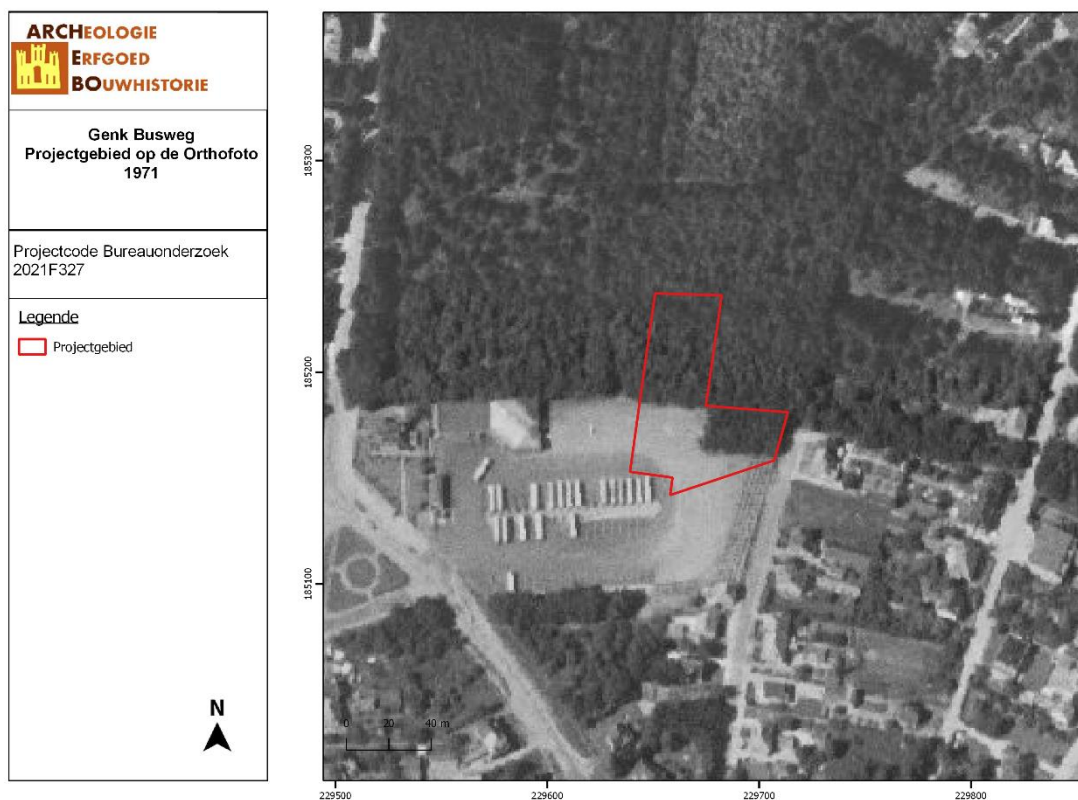
GEBU/20/01/14/21 - Digitale aanmaak

Figuur 30: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1932 (Cartesius, 2021)

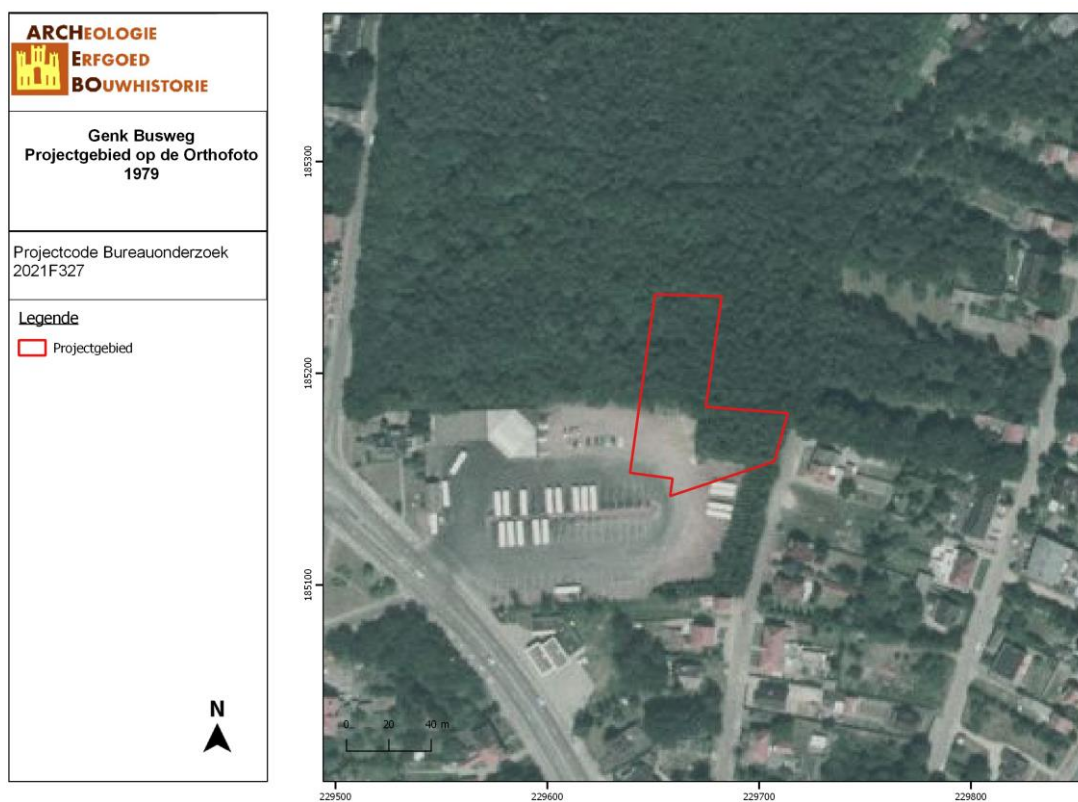
GEBU/20/01/14/22 - Digitale aanmaak

Figuur 31: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1955 (Cartesius, 2021)

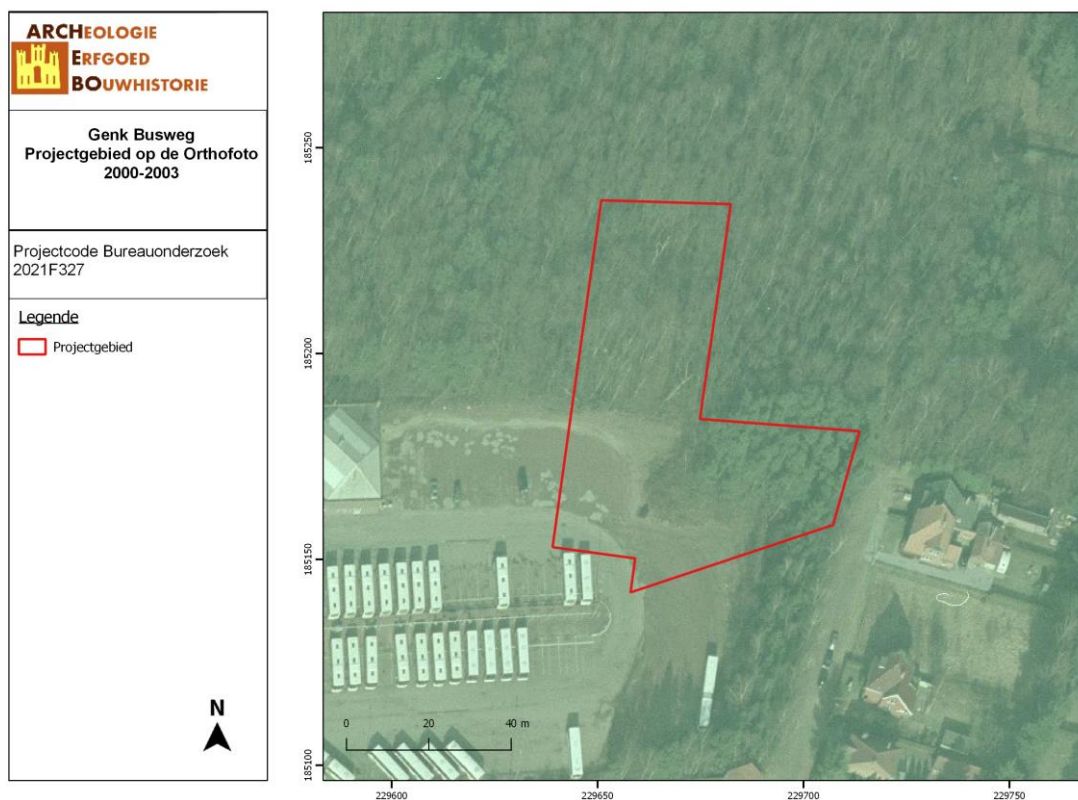
GEBU/20/01/14/23 - Digitale aanmaak

Figuur 32: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1971 (Geopunt, 2021)

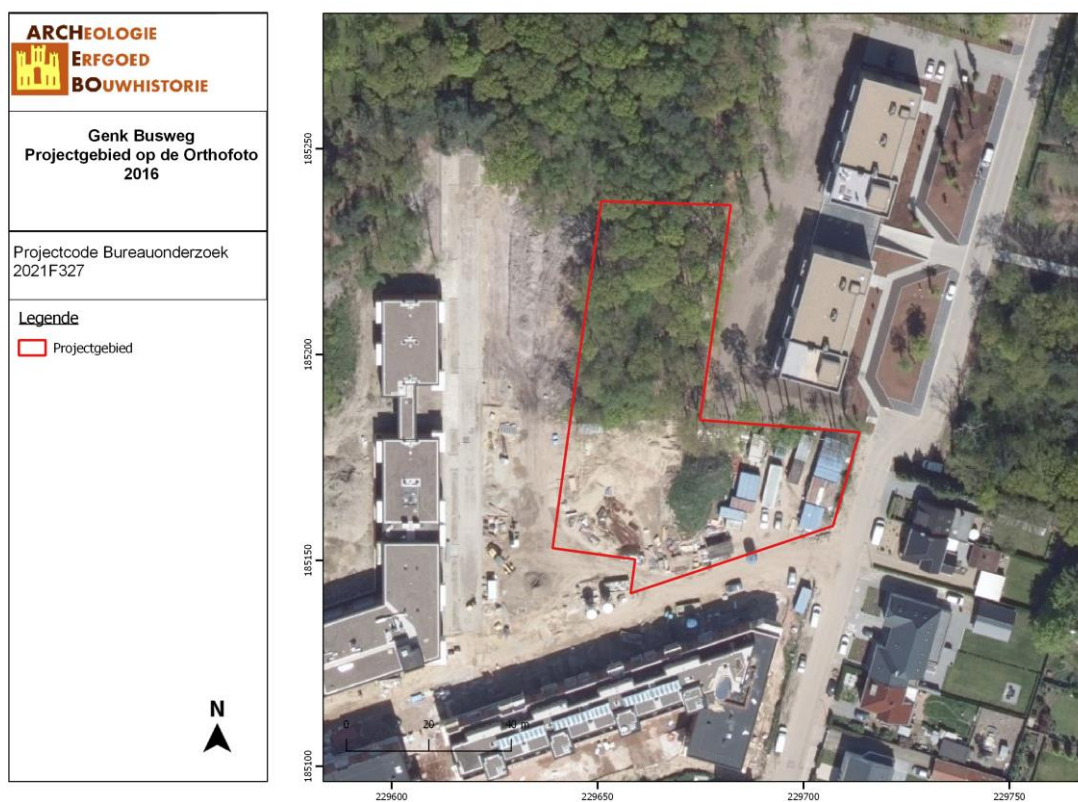
GEBU/20/01/14/24 - Digitale aanmaak

Figuur 33: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1979 (Geopunt, 2021)

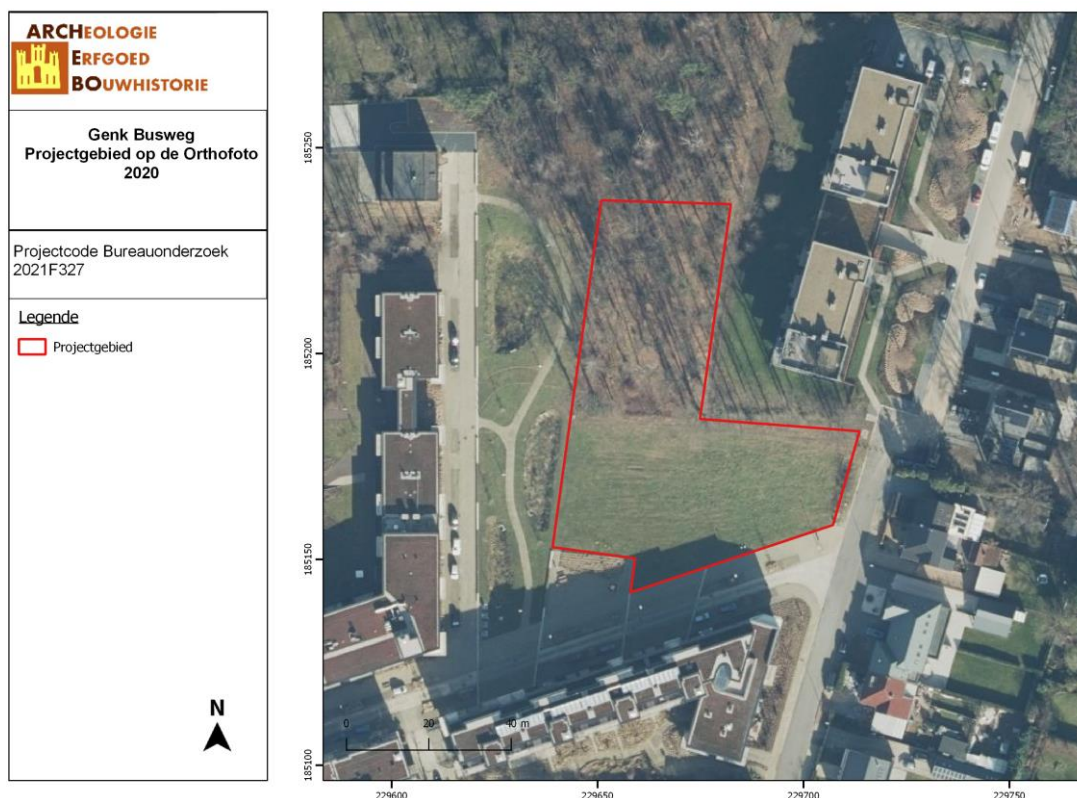
GEBU/20/01/14/25 - Digitale aanmaak

Figuur 34: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2000-2003 (Geopunt, 2021)

GEBU/20/01/14/26 - Digitale aanmaak

Figuur 35: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2016 (Geopunt, 2021)

GEBU/20/01/14/27 - Digitale aanmaak

Figuur 36: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2020 (Geopunt, 2021)

3.4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied geen bebouwing aanwezig was sinds de 18de eeuw. Het terrein is lange tijd ingenomen als een bos (noorden) en weiland (zuiden). Pas rond het midden van de 20ste eeuw wordt het zuidelijke deel gebruikt als busstalling, nadien als stockageplaats en dan terug als weiland.

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een geslepen bijl uit de Steentijd (CAI 55337), een bruin gepolijst bijltje uit het Midden-Neolithicum (CAI 52100), grote afslagen uit vuursteen uit het Neolithicum (CAI 52098), een ongepolijst bijltje uit het Neolithicum (CAI 52115), een haard waarop ijzererts zou zijn gesmolten, ijzer en aardewerk uit de IJzertijd (CAI 51667), de Sint-Martinuskerk uit de Middeleeuwen (en later) (CAI 51947) en een schans uit de Nieuwe Tijd (CAI 700377). In de omgeving werden enkele gravende onderzoeken uitgevoerd die niet veel relevante sporen opleverden. Ten noorden werden bij een sleuvenonderzoek geen sporen aangetroffen. Deze verwachting kan echter niet volledig doorgetrokken worden naar het plangebied zelf, maar er kan een lagere tot matige verwachting opgesteld worden voor sites met grondsporen.

Gezien de topografische ligging op een west-gerichte helling is er een verwachting op Steentijd. Bijkomstig ligt het projectgebied in een gradiëntzone van een natte vallei naar een droog plateau. Dergelijke plaatsen zijn ideaal voor tijdelijke steentijdkampementen. Op basis van deze ligging en de recente vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

4 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek samengevat en geanalyseerd. Deze analyse leidt tot een advies voor een eventueel vervolgonderzoek of voor een vrijgave van het terrein. Dit advies dient in akte genomen te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

4.1 ALGEMEEN

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan de Busweg en Bresserstraat in Genk (Limburg). Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever de bouw inplannen van twee meergezinswoningen met wandelpaden en groeninrichting. De woonblokken hebben respectievelijk een oppervlakte van ca. 202,5m² en 444m². Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van ca. 3940m².

De geplande werken omvatten de bouw van twee meergezinswoningen in het zuidelijke deel van het terrein (ca. 2286m²). Bouwdeel A omvat 8 wooneenheden, heeft een footprint van ca. 202,5m² en situeert zich in het zuidoosten. Bouwdeel B ligt aan de zuidwestelijke hoek, omvat 20 wooneenheden en heeft een oppervlakte van ca. 444m². Tussen de bouwblokken zullen wandelpaden voorzien worden met groenaanleg en nutsvoorzieningen. In deze zuidelijke zone zullen de geplande werken ingrijpen in de bodem en eventueel archeologisch erfgoed verstoren. Het noordelijke deel, ca. 1654m², blijft grotendeels behouden met toevoeging van één wandelpad. De geplande werken zijn dus hier zeer beperkt.

Op basis van de bureaustudie en de geplande werken dient een verder archeologisch vooronderzoek te gebeuren in het zuidelijke deel van het terrein (ca. 2286m²). In deze zone zullen de geplande werken het mogelijke archeologische bodemarchief verstoren. Het noordelijke deel (ca. 1654m²) blijft, met uitzondering van de toevoeging van een wandelpad, ongewijzigd. Hier dient geen verder onderzoek te gebeuren.

4.2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit bureauonderzoek was een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij kunnen volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied geen bebouwing aanwezig was sinds de 18de eeuw. Het terrein is lange tijd ingenomen als een bos (noorden) en weiland (zuiden). Pas rond het midden van de 20ste eeuw wordt het zuidelijke deel gebruikt als busstalling, nadien als stockageplaats en dan terug als weiland. Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een geslepen bijl uit de Steentijd (CAI 55337), een bruin gepolijst bijltje uit het Midden-Neolithicum (CAI 52100), grote afslagen uit vuursteen uit het Neolithicum (CAI 52098), een ongepolijst bijltje uit het Neolithicum (CAI 52115), een haard waarop ijzererts zou zijn gesmolten, ijzer en aardewerk uit de IJzertijd (CAI 51667), de Sint-Martinuskerk uit de Middeleeuwen (en later) (CAI 51947) en een schans uit de Nieuwe Tijd (CAI 700377). In de omgeving werden enkele gravende onderzoeken uitgevoerd die niet veel relevante sporen opleverden. Ten noorden werden bij een sleuvenonderzoek geen sporen aangetroffen. Deze verwachting kan echter niet volledig doorgetrokken worden naar het plangebied zelf, maar er kan een lagere tot matige verwachting opgesteld worden voor sites met grondsporen. Gezien de topografische ligging op een west-gerichte helling is er een verwachting op Steentijd. Bijkomstig ligt het projectgebied

in een gradiëntzone van een natte vallei naar een droog plateau. Dergelijke plaatsen zijn ideaal voor tijdelijke steentijdkampementen. Op basis van deze ligging en de recente vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

2. Welke info valt er te vinden over de voormalige constructies op het terrein?

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied geen gebouwen stonden sinds de 18de eeuw. In deze periode is het noordelijke deel ingenomen als bos en het zuidelijke als weiland. Op de luchtfoto van 1971 is de eerste verandering waar te nemen. In het zuidwesten maakt het terrein deel uit van een busstalling. Dit blijft zo tot het begin van de 21ste eeuw. Tussen 2003 en 2016 ondergaat het zuidelijke deel een metamorfose. De busstalling verdwijnt en in de plaats worden woonblokken opgetrokken ten westen en oosten van het terrein. Het terrein zelf wordt in het zuidelijke deel gebruikt als stockageplaats voor containers en ander materieel. De noordelijke helft blijft steeds als bos behouden. Tussen 2016 en 2020 wordt de stockageplaats opgekuist en komt er een weiland in de plaats.

3. Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?

Op basis van de historische bronnen en kaarten kan geen uitsluitsel gemaakt worden in de te verwachten structuren.

4. In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?

In het zuidelijke deel was een deel van een voormalige busstalling aanwezig die nadien omgevormd werd tot een stockageplaats van containers en materieel. Enkele jaren terug werd dit opgekuist en terug omgezet naar weiland. De toplaag kan hierdoor enige verstoringen vertonen, maar het archeologisch erfgoed kan nog goed bewaard zijn, aangezien dit zich dieper bevindt.

4.3 SAMENVATTING / ASSESSMENT BUREAUONDERZOEK

In deze samenvatting wordt een kort overzicht gegeven van de werkwijze van het bureauonderzoek en de belangrijkste conclusies. Bovendien wordt een afweging gemaakt van de noodzaak voor verder vooronderzoek voor de locatie.

4.3.1 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek

De geplande werken omvatten de bouw van twee meergezinswoningen in het zuidelijke deel van het terrein (ca. 2286m²). Bouwdeel A omvat 8 wooneenheden, heeft een footprint van ca. 202,5m² en situeert zich in het zuidoosten. Bouwdeel B ligt aan de zuidwestelijke hoek, omvat 20 wooneenheden en heeft een oppervlakte van ca. 444m². Tussen de bouwblokken zullen wandelpaden voorzien worden met groenaanleg en nutsvoorzieningen. In deze zuidelijke zone zullen de geplande werken ingrijpen in de bodem en eventueel archeologisch erfgoed verstoren. Het noordelijke deel, ca. 1654m², blijft grotendeels behouden met toevoeging van één wandelpad. De geplande werken zijn dus hier zeer beperkt.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied geen bebouwing aanwezig was sinds de 18de eeuw. Het terrein is lange tijd ingenomen als een bos (noorden) en weiland (zuiden). Pas rond het midden van de 20ste eeuw wordt het zuidelijke deel gebruikt als busstalling, nadien als stockageplaats en dan terug als weiland. Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. In de ruime omgeving van het

plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een geslepen bijl uit de Steentijd (CAI 55337), een bruin gepolijst bijltje uit het Midden-Neolithicum (CAI 52100), grote afslagen uit vuursteen uit het Neolithicum (CAI 52098), een ongepolijst bijltje uit het Neolithicum (CAI 52115), een haard waarop ijzererts zou zijn gesmolten, ijzer en aardewerk uit de IJzertijd (CAI 51667), de Sint-Martinuskerk uit de Middeleeuwen (en later) (CAI 51947) en een schans uit de Nieuwe Tijd (CAI 700377). In de omgeving werden enkele gravende onderzoeken uitgevoerd die niet veel relevante sporen opleverden. Ten noorden werden bij een sleuvenonderzoek geen sporen aangetroffen. Deze verwachting kan echter niet volledig doorgetrokken worden naar het plangebied zelf, maar er kan een lagere tot matige verwachting opgesteld worden voor sites met grondsporen. Gezien de topografische ligging op een west-gerichte helling is er een verwachting op Steentijd. Bijkomstig ligt het projectgebied in een gradiëntzone van een natte vallei naar een droog plateau. Dergelijke plaatsen zijn ideaal voor tijdelijke steentijdkampementen. Op basis van deze ligging en de recente vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied omschreven als Zbmt. Zbmt-bodems zijn droge zandgronden met diepe antropogene humus A horizont en grintbijmenging of matige grintbijmenging (15-25%). Onder het plaggende zit een begraven profiel, meestal een Podzol of een verbrokkeld textuur B. Roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120cm.²⁴ Op de Potentiële bodemerosiekaart is geen informatie beschikbaar over het projectgebied. Ook in de directe omgeving worden geen erosiegraden aangegeven. Volgens de bodemgebruikskaart ligt het projectgebied binnen loofbos, gemengd bos, akkerbouw en andere bebouwing. Deze kartering komt niet volledig overeen met het huidige gebruik als weiland en bos.

Gezien de topografische ligging op een west-gerichte helling is er een verwachting op Steentijd. Bijkomstig ligt het projectgebied in een gradiëntzone van een natte vallei naar een droog plateau. Dergelijke plaatsen zijn ideaal voor tijdelijke steentijdkampementen. Op basis van deze ligging en de recent vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn, hoewel de verwachting eerder laag tot matig is.

Op basis van de bureaustudie en de geplande werken dient een verder archeologisch vooronderzoek te gebeuren in het zuidelijke deel van het terrein (ca. 2286m²). In deze zone zullen de geplande werken het mogelijke archeologische bodemarchief verstoren. Het noordelijke deel (ca. 1654m²) blijft, met uitzondering van de toevoeging van een wandelpad, ongewijzigd. Hier dient geen verder onderzoek te gebeuren.

4.3.2 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek

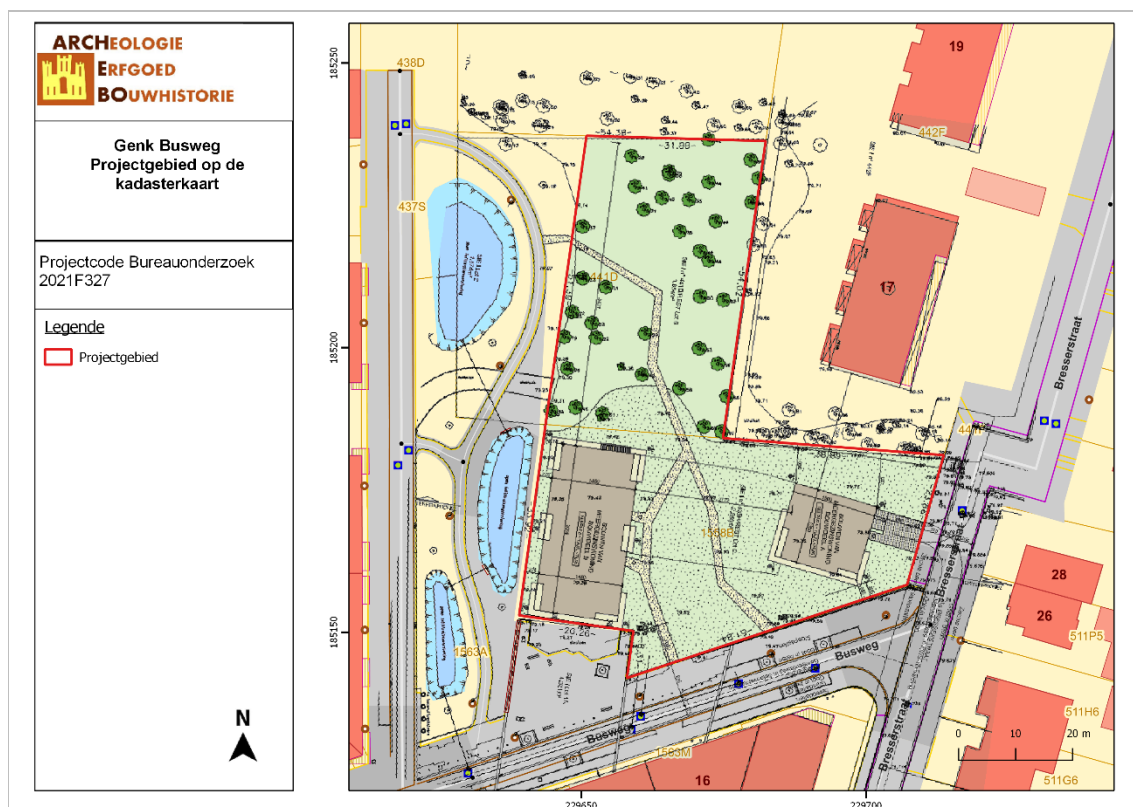
De geplande werken omvatten de bouw van twee meergezinswoningen in het zuidelijke deel van het terrein (ca. 2286m²). Bouwdeel A omvat 8 wooneenheden, heeft een footprint van ca. 202,5m² en situeert zich in het zuidoosten. Bouwdeel B ligt aan de zuidwestelijke hoek, omvat 20 wooneenheden en heeft een oppervlakte van ca. 444m². Tussen de bouwblokken zullen wandelpaden voorzien worden met groenaanleg en nutsvoorzieningen. In deze zuidelijke zone zullen de geplande werken ingrijpen in de bodem en eventueel archeologisch erfgoed verstoren. Het noordelijke deel, ca. 1654m², blijft grotendeels behouden met toevoeging van één wandelpad. De geplande werken zijn dus hier zeer beperkt.

²⁴ E Van Ranst en C Sys, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)* (Gent: Laboratorium voor Bodemkunde, 2000), 95, 180, 200.

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een geslepen bijl uit de Steentijd, een bruin gepolijst bijltje uit het Midden-Neolithicum, grote afslagen uit vuursteen en een ongepolijst bijltje uit het Neolithicum, een haard waarop ijzererts zou zijn gesmolten, ijzer en aardewerk uit de IJzertijd, de Sint-Martinuskerk uit de Middeleeuwen (en later) en een schans uit de Nieuwe Tijd.

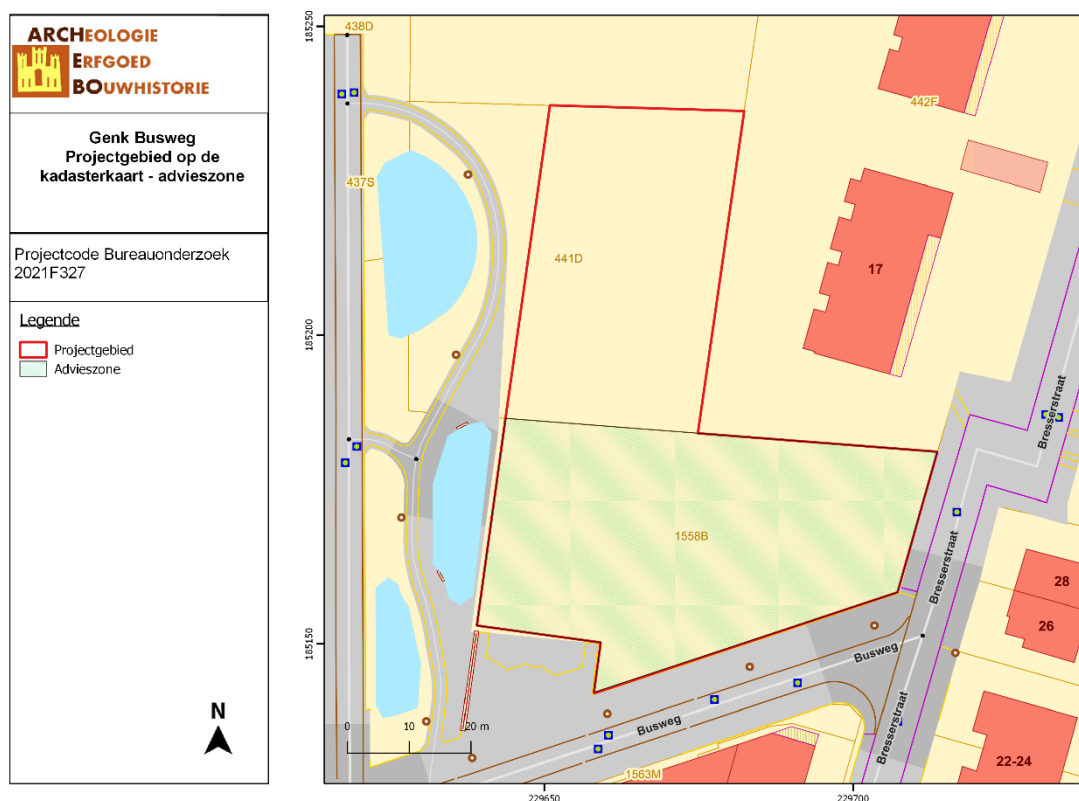
Omwille van de ligging kunnen steentijdsites verwacht worden. Sporensites kunnen eveneens verwacht worden.

Op basis van de bureaustudie en de geplande werken dient een verder archeologisch vooronderzoek te gebeuren in het zuidelijke deel van het terrein (ca. 2286m²). In deze zone zullen de geplande werken het mogelijke archeologische bodemarchief verstoren. Het noordelijke deel (ca. 1654m²) blijft, met uitzondering van de toevoeging van een wandelpad, ongewijzigd. Hier dient geen verder onderzoek te gebeuren.

GEBU/20/01/14/28 - Digitale aanmaak

Figuur 37: Syntheseplan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2021)

Figuur 38 Advieszone voor verder archeologisch vooronderzoek (ca. 2286m² - zuidelijke deel; bron: geopunt 2021).

4.4 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat de geplande werken het archeologisch bodemarchief zullen verstoren in het zuidelijke deel (ca. 2286m²). In deze zone dient een verder archeologisch vooronderzoek te gebeuren. Dit wordt verder gedetailleerd besproken in het 'Programma van maatregelen'.

5 BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Beerten, Koen. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - Kaartblad 26, Rekkem*. Vlaamse overheid, dienst Natuurlijke Rijdommen, 2005.

Claesen, Jan, Ben Van Genechten, Giel Verbeelen, Evelien Dirix, Annelien Sys, Evelien Audenaert, en Kevin Bouckaert. "Programma van Maatregelen Genk - Kunstschool". Archeologienota - Programma van Maatregelen. Kortenaeken: ARCHEBO bvba, november 2017.

Claesen, Jan, Ben Van Genechten, Evelien Audenaert, en Kevin Bouckaert. "Verslag van resultaten Genk - Franse Bos". Nota. Kortenaeken: ARCHEBO bvba, februari 2021.

De Langhe, Hanne, en Petra Driesen. "Archeologienota Genk, Mosselerlaan Bouw van een parkeerkelder, 3 appartementsblokken en 11 woningen". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Tongeren: ARON bvba, maart 2019.

De Langhe, Hanne, Petra Driesen, en Thomas Himpe. "Archeologienota Genk, Weg naar As 84 Verbouwing van een villa en nieuwbouw van een appartementsblok". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Tongeren: ARON bvba, februari 2019.

De Langhe, Hanne, Thomas Himpe, Willem Vanaenrode, en Elke Wesemael. "Archeologienota Genk, Bresserstraat/Loofstraat Ontwikkeling van een verkaveling". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Tongeren: ARON bvba, januari 2018.

De Langhe, Hanne, Thomas Himpe, en Elke Wesemael. "Archeologienota Genk, Mosselerlaan 36 Nieuwbouw van een kantoorruimte". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Tongeren: ARON bvba, mei 2018.

Deville, T., G. De Nutte, R. Simons, en S. Houbrechts. "Sportpark te Genk (gem. Genk) - Archeologisch vooronderzoek". Nota. Hasselt: Condor Archaeological Research bvba, z.d.

Deville, T., en S. Houbrechts. "Sportpark te Gent (gem. Genk)". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Hasselt: ArcheoPro Vlaanderen, mei 2017.

Deville, T., R. Simons, en S. Houbrechts. "Paardskuil 4 te Genk (gem. Genk)". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Hasselt: ArcheoPro Vlaanderen, oktober 2016.

Dockx, Caroline. "Campus Portavida, Genk". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Brugge: Vlaams Erfgoed Centrum bvba, oktober 2017.

Schelkens, Niels. "Archeologienota Genk, Mosselerlaan". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Bassevelde: BAAC Vlaanderen bvba, juni 2018.

Schelkens, Niels. "Archeologienota met beperkte samenstelling Genk N723 Welzijns-campus Portavida". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Bassevelde: BAAC Vlaanderen bvba, september 2018.

Simons, R., G. De Nutte, T. Deville, en S. Houbrechts. "Bret schoolomgeving (gem. Genk)". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Hasselt: ArcheoPro Vlaanderen, november 2016.

Van Ranst, E, en C Sys. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)*. Gent: Laboratorium voor Bodemkunde, 2000.

Online bronnen

Agentschap Onroerend Erfgoed. “Genk”. Inventaris Onroerend Erfgoed, 2017.
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120894>.

Agentschap Onroerend Erfgoed. “Inventaris Onroerend Erfgoed”. Geraadpleegd 17 januari 2017.
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/>.

“Genk in de tijd”. Geraadpleegd 7 november 2017.
https://www.genk.be/Over_Genk/Geschiedenis_van_Genk/Genk_in_de_tijd.

Geopunt Vlaanderen. “Atlas der Buurtwegen”. Geraadpleegd 2 januari 2017.
<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

“Geopunt Vlaanderen”. Geraadpleegd 7 november 2017. <http://www.geopunt.be/>.

“Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 395”. Geraadpleegd 7 november 2017.
<http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=395>.

Wikipedia. “Genk”. In *Wikipedia*. Geraadpleegd 7 november 2017.
<https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Genk&oldid=50116577>.

6 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen	4
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2021) .	6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2021).....	6
Figuur 4: Bestaande toestand en indeling in de twee loten (bron: initiatiefnemer)	8
Figuur 5: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2021).....	9
Figuur 6: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2021).....	9
Figuur 7: ontwerpplan (initiatiefnemer, 2021).....	10
Figuur 8: Kelderplan (initiatiefnemer 2021).	10
Figuur 9: Detail van het ontwerpplan (initiatiefnemer, 2021).	11
Figuur 10: Projectie van de geplande werken op het GRB (geopunt en initiatiefnemer, 2021)	11
Figuur 11: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2021).....	13
Figuur 12: Ruime situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2021)	13
Figuur 13: Detail van het plangebied met OW-georiënteerde helling van ca. +80,5 naar +78,75m TAW (Geopunt, 2021)	14
Figuur 14: Genk aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2021)	15
Figuur 15: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2021).....	16
Figuur 16: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2021)	17
Figuur 17: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2021)	17
Figuur 18: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2021)	18
Figuur 19: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, 2021).....	19
Figuur 20: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2021).....	19
Figuur 21 Zicht op het bodemprofiel in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied ten noorden van het terrein (bron: Archebo 2021).	20
Figuur 22 Zicht op het bodemprofiel, met bewaarde podzol, in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied ten noorden van het terrein (bron: Archebo 2021).	21
Figuur 23: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2021)	23
Figuur 24 Sfeerbeeld van het sleuvenonderzoek ten noorden van het plangebied (bron: Archebo bvba. 2021 – ID13640).	27
Figuur 25: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2021)	29
Figuur 26: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2021)	30
Figuur 27: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2021)	31
Figuur 28: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1871 (Cartesius, 2021).....	31
Figuur 29: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1890 (Cartesius, 2021).....	32
Figuur 30: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1932 (Cartesius, 2021).....	33
Figuur 31: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1955 (Cartesius, 2021).....	33
Figuur 32: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1971 (Geopunt, 2021)	34
Figuur 33: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1979 (Geopunt, 2021)	34
Figuur 34: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2000-2003 (Geopunt, 2021).....	35
Figuur 35: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2016 (Geopunt, 2021)	35
Figuur 36: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 2020 (Geopunt, 2021)	36
Figuur 37: Synthesepan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2021)	40
Figuur 38 Advieszone voor verder archeologisch vooronderzoek (ca. 2286m ² - zuidelijke deel; bron: geopunt 2021).	41

7 PLANNENLIJST

GEBU/20/01/14/1 - Digitale aanmaak.....	6
GEBU/20/01/14/2 - Digitale aanmaak.....	6
GEBU/20/01/14/3 - Digitale aanmaak.....	9
GEBU/20/01/14/4 - Digitale aanmaak.....	9
GEBU/20/01/14/5 - Digitale aanmaak.....	10
GEBU/20/01/14/6 - Digitale aanmaak.....	11
GEBU/20/01/14/7 - Digitale aanmaak.....	13
GEBU/20/01/14/8 - Digitale aanmaak.....	13
GEBU/20/01/14/9 - Digitale aanmaak.....	15
GEBU/20/01/14/10 - Digitale aanmaak.....	16
GEBU/20/01/14/11 - Digitale aanmaak.....	17
GEBU/20/01/14/12 - Digitale aanmaak.....	18
GEBU/20/01/14/13 - Digitale aanmaak.....	19
GEBU/20/01/14/14 - Digitale aanmaak.....	19
GEBU/20/01/14/15 - Digitale aanmaak.....	23
GEBU/20/01/14/16 - Digitale aanmaak.....	29
GEBU/20/01/14/17 - Digitale aanmaak.....	30
GEBU/20/01/14/18 - Digitale aanmaak.....	31
GEBU/20/01/14/19 - Digitale aanmaak.....	31
GEBU/20/01/14/20 - Digitale aanmaak.....	32
GEBU/20/01/14/21 - Digitale aanmaak.....	33
GEBU/20/01/14/22 - Digitale aanmaak.....	33
GEBU/20/01/14/23 - Digitale aanmaak.....	34
GEBU/20/01/14/24 - Digitale aanmaak.....	34
GEBU/20/01/14/25 - Digitale aanmaak.....	35
GEBU/20/01/14/26 - Digitale aanmaak.....	35
GEBU/20/01/14/27 - Digitale aanmaak.....	36
GEBU/20/01/14/28 - Digitale aanmaak.....	40